

LÄSKIGA UPPSATSER

Studentperspektiv på målet, vägen och mödan

Stockholms universitets studentkår

PU-rapport nr 1999-3
Pedagogiskt utvecklingsarbete
vid Stockholms universitet

Innehållsförteckning

FÖRORD	3
SAMMANFATTNING	4
INLEDNING	6
UNDERSÖKNINGENS GENOMFÖRANDE	7
INSTITUTIONER	8
ARKEOLOGISKA INSTITUTIONEN	9
KONSTVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN.....	10
ENGELSKA INSTITUTIONEN.....	10
FRANSKA INSTITUTIONEN.....	11
FÖRETAGSEKONOMISKA INSTITUTIONEN.....	12
STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN.....	12
SOCIALANTROPOLOGISKA INSTITUTIONEN	12
PEDAGOGISKA INSTITUTIONEN	13
RESULTATREDOVISNING	15
STICKPROVET	15
SYFTET MED UPPSATSARBETET.....	15
FÖRVÄNTNINGAR INFÖR UPPSATSEN.....	16
MÅLSÄTTNING/FÖRBEREDELSE.....	18
PERSONLIG SITUATION	19
UNDER UPPSATSENS GÅNG	21
HANDLEDNINGEN	23
EFTER UPPSATSEN.....	26
KORT OM INSTITUTIONERNA.....	31
KORT OM KLARA RESPEKTIVE INTE KLARA STUDENTER	33
KORT OM STUDENTER PÅ INSTITUTIONER MED HÖG RESPEKTIVE LÅG GENOMSTRÖMNING	34
KORT OM YNGRE RESPEKTIVE ÄLDRE STUDENTER	34
KORT OM KVINNLIGA RESPEKTIVE MANLIGA STUDENTER	34
KORT OM KLASSIFICERINGEN AV SOCIALANTROPOLOGISKA INSTITUTIONEN	35
SAMMANFATTANDE DISKUSSION	36
FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER	37
INSTITUTIONERNAS KOMMENTARER	38
BILAGA 1. INTERVJUFRÅGOR	39

Förord

Den här studien utgör huvudundersökningen inom projektet *Läskiga uppsatser* där studenters uppsatsskrivande på påbyggnadsnivå granskas. En central utgångspunkt för projektet är det faktum att uppsatserna ofta tar så lång tid eller inte blir färdiga alls. Kännetecknande för projektet är vidare att det är studenter som intervjuar studenter. Den första undersökningen inom projektet genomfördes under våren 1998 i form av en pilotstudie (se PU-rapport nr 1998:5).

Föreliggande studie har finansierats av Högskoleverkets Grundutbildningsråd.

Projektet *Läskiga uppsatser* har arbetats fram av en grupp under ledning av universitetslektor Hans Strand vid Institutionen för nordiska språk. I gruppen har även ingått Magnus Håkansson, f. d. chef för Enheten för pedagogisk utveckling, Studentkårens vice ordförande Charlotte Magnuson och fakultetsombuden Gustav Jonsson och Elisabeth Hamling. Undersökningen har genomförts av Lina Lidell och Pasi Puranen, studerande vid Stockholms universitet. Studentkårens studiehandläggare Eva Garland har varit sekreterare i gruppen.

Vi vill passa på att tacka alla studenter som tagit sig tid att medverka i undersökningen samt Stig Elofsson från Socialhögskolan för goda råd. Och ett stort tack till Högskoleverkets Grundutbildningsråd som gjort projektet ekonomiskt möjligt att genomföra.

Sammanfattning

Det faktum att C-uppsatserna ofta drar ut på tiden eller inte blir färdiga alls är något som vållar stora bekymmer både för studenter och universitet. Av detta skäl är det viktigt att analysera och beskriva uppsatsproblematiken. I denna undersökning står studenterna i fokus. Sammanlagt har intervjuats 64 studenter från arkeologiska, konstvetenskapliga, engelska, franska, företagsekonomiska, statsvetenskapliga, socialantropologiska och pedagogiska institutionen vid Stockholms universitet.

Studenterna anser att syftet med att skriva en C-uppsats är att tillämpa kunskaper och färdigheter från tidigare studier och lära sig skriva självständigt inom ett specifikt ämne. Utöver fördjupade kunskaper i ämnet har studenterna lärt sig hur man läser sig fram till fakta och skriver på ett vetenskapligt sätt. De flesta studenter trodde att de skulle bli klara med uppsatsen inom utsatt tid även om de hade hört från andra studenter och lärare på institutionen att det tar längre tid. Kvinnorna trodde oftare att de skulle bli klara med uppsatsen i tid än männen, men det är mer vanligt att männen blir klara i tid. Studenterna hade föreställningen att det skulle bli svårt att avgränsa uppsatsen, att skriva, att hitta material och få ihop uppsatsen med empiri och teori. Många studenter menar att institutionen inte har förberett dem tillräckligt väl inför C-uppsatsen; hälften uppger att de metodkurser de haft inte räcker till. Ett undantag utgör den arkeologiska institutionen där studenterna tycker att institutionen har förberett dem väl. De studenter som har blivit klara arbetar lika mycket vid sidan av studierna som studenter som inte blivit klara med sina uppsatser. Detsamma gäller om studenterna studerar andra kurser parallellt med påbyggnadskursen. Arbete eller studier vid sidan av uppsatsarbetet påverkar således inte studieresultatet.

Majoriteten av studenterna väljer uppsatsämne efter egna intressen och nästan alla studenter är nöjda med sina uppsatsämnen och tycker att det har varit roligt att arbeta med dem. Men många studenter har haft problem med avgränsningen, att komma igång att skriva och att hitta material, vilket ledde till att uppsatsarbetet kändes hopplöst ibland. Det är mer vanligt att studenter på institutioner med hög genomströmning väljer uppsatsämnen tillsammans med handledaren; dessa studenter är också mer nöjda med uppsatsämnet och har haft mindre problem med avgränsningen och att komma igång att skriva än studenter på institutioner med låg genomströmning.

Handledarna ska enligt studenterna vara engagerade och ha tid för studenterna. Män hade bättre personkemi med handledaren än kvinnor. Noterbart är att alla studenter på den pedagogiska institutionen tycker att personkemin med handledaren fungerar bra. De studenter som har haft dålig kontakt med handledaren vågade inte stå på sig inför handledaren; många av dessa var unga kvinnor som inte blivit klara och studerade på institutioner med låg genomströmning. Handledaren hjälpte studenterna främst med material- och litteraturtips, men också med strukturen och formen på uppsatsen. Många studenter på socialantropologiska institutionen fick endast hjälp med avgränsningen och språket; på den engelska institutionen däremot fick samtliga studenter tillräcklig hjälp av handledaren. Många studenter tycker att handledarutbildning behövs, framförallt studenter från statsvetenskapliga och franska institutionen.

De flesta studenter är nöjda med resultatet av uppsatsen. Konstvetenskapliga institutionens studenter tycker att uppsatsen motsvarar mer än de studiepoäng den ger trots att de har en uppsats på tolv studiepoäng istället för tio. Har man självdisciplin, goda förkunskaper och bra

handledare kan man skriva en bra uppsats på en termin anser studenterna. Inte oväntat svarade fler klara studenter att det går att skriva en bra uppsats på en termin än inte klara studenter. Två av tre kvinnliga studenter önskar fler sista inlämningsdatum för uppsatsen. Nästan alla studenter på konstvetenskapliga institutionen saknar sista inlämningsdatum, medan studenter på arkeologiska och socialantropologiska institutionen önskar mer praktiska moment. I övrigt saknar studenterna seminarier, skrivövningar, tydliga regler och bra kontakt med handledare. De studenter som inte har skrivit någon B-uppsats önskade att de hade fått göra det. Kvinnliga studenter betonar oftare brister i handledningen som en förklaring till varför så få studenter blir klara i tid medan manliga studenter oftare svarar att studenterna överdramatiserar uppsatsskrivandet. Andra orsaker som studenterna tar upp är att de har svårt att skriva och att de inte kommer igång med uppsatsen i tid. Studenter som inte har skrivit klart C-uppsatsen menar att det är dålig handledning, svårt uppsatsämne, bristande självdisciplin eller personliga skäl som hindrat dem att skriva klart. För att öka genomströmningen anser studenterna att man borde göra om upplägget på påbyggnadskursen och se till att studenterna kommer igång med uppsatsarbetet direkt i början av terminen. Studenterna på institutioner med låg genomströmning menar att undervisningen behöver omorganiseras och att uppläggnings av uppsatskursen borde vara striktare.

Inledning

Arbetslösheten i Sverige har bland annat medfört att allt fler söker sig till universitet och högskola för att förbättra sina möjligheter att få ett arbete. Den högre utbildningen i Stockholmsregionen har inte byggts ut i takt med den ökade efterfrågan. Det blir allt svårare att komma in på de kurser man sökt i första hand, antalet studenter som söker sig till påbyggnadskurser i syfte att ta en filosofie kandidatexamen ökar markant och institutionernas resurser räcker inte alltid till för att ta hand om alla studenter. Ofta är situationen för en student osäker och framtiden oviss med allt från dålig ekonomi och oro inför att inte bli antagen nästa termin, till att få jobb efter examen.

Att skriva examensarbete/ uppsats på påbyggnadsnivå är förknippat med en rad svårigheter. Studenterna ska, kanske för första gången, göra ett självständigt vetenskapligt arbete. Det finns olika skäl till varför studenterna inte blir färdiga med sina examensarbeten/ uppsatser i tid; till exempel kan familjeförhållandena ändras. Dålig ekonomi i kombination med färre obligatoriska seminarier kan leda till att det är svårt att tacka nej till erbjudanden om jobb. Förklaringen kan även ligga på ett mer personligt plan. Många studenter känner rädsla inför att skriva en omfattande rapport som de har eget ansvar för. Ytterligare en orsak till att vissa studenter tar så lång tid på sig skulle kunna vara situationen på institutionen. Påbyggnadskursens upplägg kan vara dåligt, samarbetet med tilldelad handledare kan vara besvärligt och studenterna kan ha otillräckliga förkunskaper med sig från tidigare nivåer.

Också för Stockholms universitet är det ett problem att det tar alltför lång tid för studenterna att bli färdiga. Många institutioner tvingas av resursskäl sätta en gräns för hur lång tid man ska fortsätta handleda en student och många handledare tvingas ta på sig ett alltför stort antal studenter.

I en pilotstudie (se PU-rapport nr 1998:5) granskades samtliga institutioners påbyggnadskurs på Stockholms universitet genom en enkätundersökning. Vidare intervjuades både handledare och studenter från historiska, filosofiska, statistiska och sociologiska institutionen. Syftet med pilotstudien var att samla information kring problematiken och ge underlag för diskussion. Ett annat mål var att ta reda på hur man bäst följer upp med en fördjupad studie. Vi märkte ganska snart att informationen från enkäten var väsentlig men att en fördjupad intervjuundersökning med studenterna skulle ha mycket att ge. Studenternas åsikter om uppsatsproblematiken är något Studentkåren har intresse av att lyfta fram.

Denna studie har haft pilotstudien som utgångspunkt och har liknande intervjufrågor. Det som skiljer är att det är fler studenter som intervjuas, andra institutioner som undersöks och att frågorna är mer djupgående.

Det faktum att intervjuarna är studenter som själva tampas med egna C-uppsatser tror vi gör att studenterna som intervjuas känner att det är lättare att slappna av och tala fritt om sina upplevelser av uppsatskursen. Oavsett om uppsatskursen varit en positiv eller en negativ upplevelse så verkar de känna ett enormt behov av att få prata av sig, att någon lyssnar och är intresserad av någonting som de ägnat mycket tid och engagemang åt. Många studenter är rädda för att ge intryck att vara dumma om de ställer vissa frågor till sin handledare. Överlag märks studenternas respekt för institutionen och handledarna väldigt tydligt och då kanske det är lättare att prata med en annan student som ligger lite mer på samma nivå.

Undersökningens genomförande

Projektgruppen valde ut åtta institutioner för undersökningen. Samtliga institutioner kommer från samhällsvetenskapliga och humanistiska fakulteten. Den juridiska och den matematisk-naturvetenskapliga fakulteten valdes bort, den juridiska på grund av att den bara innefattar en institution och den matematisk-naturvetenskapliga eftersom tillhörande institutioner skiljer sig avsevärt vad gäller påbyggnadskursen. Studenterna är få, många blir klara med sina uppsatser o.s.v. Eftersom samhällsvetenskapliga och humanistiska fakulteten innehåller många olika institutioner delades fakulteterna in i två olika sektioner eller "inriktningar". Den humanistiska fakulteten delades in i en humanistisk/filosofisk sektion och en språkvetenskaplig sektion och samhällsvetenskapliga fakultetens institutioner grupperades i en ekonomisk/politisk inriktning och en beteendevetenskaplig inriktning. Därefter valdes två institutioner från respektive inriktning/sektion, en med låg genomströmning och en med hög genomströmning på påbyggnadskursen. Indelningen i hög respektive låg genomströmning skedde utifrån pilotstudiens enkätsvar där institutionerna uppmanades ange hur lång tid det i genomsnitt tar för studenterna att skriva klart C-uppsatsen. Institutioner som uppgav att studenterna blir klara på en termin klassades som institutioner med hög genomströmning och de institutioner som angav att det tar mer än en termin för studenterna att bli klara klassades som institutioner med låg genomströmning. Till huvudundersökningen valdes fyra institutioner med hög genomströmning och fyra med låg genomströmning ut. Från varje institution valdes åtta studenter ut för intervjuerna; sammanlagt intervjuades 64 studenter. Underlaget för urvalet hämtades ur Ladok-registret bland förstagångsregistrerade studenter på påbyggnadskursen höstterminen 1996. Från listorna har studenter som ska intervjuas dragits slumpmässigt. Urvalspopulationen uppgick till 481 studenter. Populationen delades in i fyra grupper:

1. Kvinnor klara med uppsatsen
2. Kvinnor inte klara med uppsatsen
3. Män klara med uppsatsen
4. Män inte klara med uppsatsen

Varje person söktes högst tre gånger, vid tre olika tillfällen, olika tider på dygnet, och om personen efter dessa tre försök fortfarande var oanträffbar kontaktades nästa person. Anmärkningsvärt är att endast tre tillfrågade studenter inte ville medverka i undersökningen och att alla studenter som deltog besvarade alla frågorna. Intervjuerna genomfördes i flertalet fall per telefon eftersom väldigt få studenter inte kunde eller ville ställa upp på en personlig intervju. Det bör noteras att endast tre män intervjuades från franska, konstvetenskapliga och arkeologiska institutionen eftersom det inte gick att finna tillräckligt många män till kategorierna ovan. Från statsvetenskapliga institutionen intervjuades endast tre kvinnor av samma skäl. De studenter som klassificeras som klara i undersökningen har haft fem terminer på sig att bli klara med sina C-uppsatser (ht 1996 – ht 1998). För att skydda respondenternas identitet kommer inte deras namn eller institution att nämnas i rapporten.

Intervjufrågorna i Bilaga 1 har fungerat som en mall vid intervjutillfällena.

Institutioner

De institutioner som är med i undersökningen är:

Från den humanistiska fakulteten:

Historisk/filosofiska sektionen

- Arkeologiska institutionen (hög genomströmning)
- Konstvetenskapliga institutionen (låg genomströmning)

Språkvetenskapliga sektionen

- Engelska institutionen (hög genomströmning)
- Franska institutionen (låg genomströmning)

Från den samhällsvetenskapliga fakulteten:

Ekonomisk/politisk inriktning

- Företagsekonomiska institutionen (hög genomströmning)
- Statsvetenskapliga institutionen (låg genomströmning)

Beteendevetenskaplig inriktning

- Socialantropologiska institutionen (hög genomströmning)
- Pedagogiska institutionen (låg genomströmning)

Nedan ges en kortare presentation av dessa institutioner och deras påbyggnadskurs. Informationen är hämtad från Ladok och de enkäter som samlades in under pilotundersökningen där också kursplaner för institutionernas påbyggnadskurs erhöles. Notera att enligt Ladoks register har den socialantropologiska institutionen få studenter som blir klara i tid med sin uppsats.

Tabell 1. Andel studenter som är klara respektive inte klara med sina C-uppsatser vid slutet av höstterminen 1998.

Institution	Andel studenter klara resp. inte klara med C-uppsatsen i procent		Antal studenter*
	Klara	Inte klara	
Arkeologiska	89,5	10,5	86
Konstvetenskapliga	38,7	61,3	75
Engelska	56,5	43,5	69
Franska	42,5	57,5	40
Företagsekonomiska	84,3	15,7	89
Statsvetenskapliga	66,1	33,9	59
Socialantropologiska	34,2	65,8	38
Pedagogiska	56,0	44,0	25
Total	63,0	37,0	481

* = Antalet förstagångsregistrerade studenter på påbyggnadskursen höstterminen 1996 enligt Ladoks register.

Totalt sett hade 63 procent av studenterna fått sina C-uppsatser godkända före slutet av höstterminen 1998. Resterande 37 procent har inte skrivit klart sina uppsatser. Arkeologiska institutionen utmärker sig med störst andel klara studenter. Det bör noteras att studenter som registrerar sig på en påbyggnadskurs inte alltid har för avsikt att skriva en C-uppsats. De kan istället vilja genomföra de andra kurserna som finns på påbyggnadskursen och skriva C-

uppsatsen vid ett senare tillfälle; siffrorna i tabellen ovan bör därför tolkas med viss försiktighet.

På alla institutioner finns fler kvinnor än män. Hela 70,5 procent av studenterna på påbyggnadskursen var kvinnor. Jämnast könsfördelning hade företagsekonomiska institutionen och störst andel kvinnor hade konstvetenskapliga institutionen med 85,3 procent.

Tabell 2. Andel kvinnliga respektive manliga studenter registrerade på påbyggnadskursen höstterminen 1996.

Institution	Andel kvinnliga och manliga studenter HT-96 i procent	
	Kvinnor	Män
Arkeologiska	69,8	30,2
Konstvetenskapliga	85,3	14,7
Engelska	79,7	20,3
Franska	82,5	17,5
Företagsekonomiska	52,8	47,2
Statsvetenskapliga	54,2	45,8
Socialantropologiska	73,7	26,3
Pedagogiska	80,0	20,0
Total	70,5	29,5

I genomsnitt var studenterna som skriver C-uppsats på de utvalda institutionerna cirka 30 år gamla när de började påbyggnadskursen. De äldsta studenterna finns på den pedagogiska institutionen, 38 år i genomsnitt, medan de på statsvetenskapliga institutionen är yngst, cirka 27 år.

Tabell 3. Medelålder för studenter registrerade på påbyggnadskursen höstterminen 1996.

Institution	Studenternas medelålder HT-96
Arkeologiska	28,2
Konstvetenskapliga	32,0
Engelska	30,6
Franska	29,7
Företagsekonomiska	28,3
Statsvetenskapliga	27,3
Socialantropologiska	32,5
Pedagogiska	38,0
Total	30,0

Arkeologiska institutionen

Den arkeologiska institutionen har två andra kurser utöver uppsatskursen som löper parallellt över terminen. Institutionen uppger att studenterna förbereds inför uppsatsen på flera sätt. Det finns en förberedande uppsats och en introduktion till C-uppsatsen redan på B-nivå, ytterligare en introduktion på C-nivå, kompendium om uppsatsskrivandet samt seminarier inför uppsatsen. Institutionen har många sista inlämningsdatum för uppsatsen: för val av

uppsatsämne, första utkast, PM, disposition för uppsatsen och färdig uppsats. Studenterna tillåts skriva i grupp men det är ovanligt att detta sker. Institutionen vill att var och en skriver sin egen uppsats men tycker att det är bra om studenterna kan hjälpa varandra. Det finns färdiga förslag på ämnen som studenterna kan välja mellan, men det är vanligare att studenterna kommer fram till ett ämne tillsammans med handledaren. Fortlöpande med uppsatsen finns tio seminarier som delvis är obligatoriska för studenterna. Studenterna kan få väl godkänt även om de inte lämnar in sina uppsatser i tid. Institutionen uppger att det i genomsnitt tar en termin för studenterna att bli klara med uppsatsen. Vad institutionen tror är orsaken till att en del studenter inte blir klara i tid och det recept man föreslår är:

Tidig och sedan kontinuerlig kontakt med handledare och regelbundna träffar med andra uppsatsskrivare gör att arbetet alltid känns aktuellt och angeläget – isolering är uppsatsens värsta fiende.

Sammanlagt 86 studenter påbörjade påbyggnadskursen höstterminen 1996. Medelåldern är cirka 28 år, det vill säga lägre än genomsnittet. Könsfördelningen är 69,8 procent kvinnor och 30,2 procent män. Nästan 90 procent av studenterna har blivit klara mellan höstterminen 1996 och höstterminen 1998. Arkeologiska institutionen har således högst andel klara studenter i denna undersökning.

Konstvetenskapliga institutionen

Till skillnad från övriga studerade institutioner har den konstvetenskapliga institutionen en uppsatskurs på tolv poäng. Studenterna förbereds enligt institutionen genom en förberedande B-uppsats, introduktion på B- och C-nivå, kompendium om uppsatsarbetet, seminarier inför uppsatsen samt genom att nyexaminerade studenter berättar om sina erfarenheter. En metodkurs löper parallellt med uppsatskursen. Institutionen tillämpar sista inlämningsdatum för val av uppsatsämne, disposition, första utkast och färdig uppsats. Enligt institutionen skriver cirka en procent av studenterna uppsatsen i grupp men institutionen rekommenderar inte gruppskrivande. Studenterna väljer uppsatsämnen helt själva eller genom inrättade projektgrupper. Konstvetenskapliga institutionen ordnar åtta obligatoriska seminarier i samband med uppsatsen. Studenterna kan få betyget väl godkänt efter första terminens slut och det tar i genomsnitt cirka tre terminer för studenterna att skriva klart uppsatsen. Institutionen lämnade följande kommentar på frågan varför studenterna inte blir klara och vad man kan förbättra:

De är för oförberedda för C-kursens självständiga uppläggnig. Inrättandet av projektgrupper med schemalagd grupphandledning.

Institutionens påbyggnadskurs höstterminen 1996 omfattade 75 studenter. En majoritet av dessa studenter (61,3%) hade efter höstterminen 1998 ännu inte avslutat sina uppsatser. Endast 14,7 procent av studenterna är män. Konstvetenskapliga institutionen utmärker sig således med störst andel kvinnliga studerande (85,3%). Medelåldern för studenterna är 32 år.

Engelska institutionen

Studenterna på institutionen får ett kompendium med anvisningar inför uppsatskursen och de har också seminarier där de får information. Studierna på C-nivå omfattar utöver uppsatsen en metod- och teorikurs som löper parallellt med uppsatskursen. Studenterna har även möjlighet att välja fem poäng i valfria kurser. Sista inlämningsdatum förekommer för val av uppsatsämne, disposition, första utkast och färdig uppsats. Studenterna måste skriva uppsatserna individuellt och de väljer ämne efter egna önskemål om de skriver uppsatsen med litterär inriktning. Om studenterna däremot väljer att skriva uppsats med språklig inriktning finns oftast färdiga förslag till uppsatsämnen. I samband med uppsatsarbetet förekommer fem till åtta obligatoriska seminarier. Studenterna kan endast i undantagsfall få väl godkänt för uppsatsen om de lämnar in den efter första terminens slut. Enligt institutionen tar det i genomsnitt en termin för studenterna att bli klara med uppsatsen. Institutionens kommentar till varför en del av studenterna inte blir klara i tid är:

Otillräckliga kunskaper i språket (gamla betyg) och/eller orealistiska förväntningar.

Den engelska institutionen hade 69 förstagsregistrerade studenter på påbyggnadskursen höstterminen 1996. Medelåldern för studenterna är 30,6 år. Kvinnorna utgör 79,7 procent av studenterna och männen 20,3 procent. Fördelningen mellan klara respektive inte klara studenter är relativt jämn - 56,5 procent har blivit klara med sina C-uppsatser.

Franska institutionen

Studenterna förbereds inför examensarbetet på flera sätt. Institutionen har en förberedande uppsats redan på B-nivå, introduktion till uppsatsen både på A- och B-nivå, seminarium och ett kompendium med anvisningar inför uppsatskursen. Dessutom har institutionen metodseminarier på både B- och C-nivå; dessa behandlar litterär och språkvetenskaplig metod. Påbyggnadskursen omfattar även en metod- och teorikurs som löper parallellt med uppsatskursen och det finns också en obligatorisk kurs i grammatik och översättning. Sista inlämningsdatum förekommer endast för val av uppsatsämne. Studenterna får välja uppsatsämne fritt även om institutionen har färdiga förslag på ämnen. Institutionen tillåter inte att studenterna skriver uppsatsen i grupp. I samband med uppsatskursen ordnas åtta till tio obligatoriska seminarier. Det är möjligt att få väl godkänt för uppsatsen även om man lämnar in den efter första terminens slut och i genomsnitt tar det två terminer för studenterna att skriva en C-uppsats. Institutionens uppfattning om varför studenterna inte blir klara med uppsatsen under en termin är att:

Studenterna utgår ifrån att de inte kan hinna klart under en termin vilket gör att de inte vågar arbeta heltid med specialarbetet. Det leder till att de inte blir färdiga under en termin.

Påbyggnadskursen vid den franska institutionen omfattade 40 förstagsregistrerade studenter höstterminen 1996. Andelen klara studenter efter höstterminen 1998 var 42,5 procent. Könstilldelningen var 82,5 procent kvinnor och 17,5 procent män vilket är en något större skillnad än genomsnittet. Studenterna var när de började på C-uppsatsen cirka 30 år gamla.

Företagsekonomiska institutionen

Institutionen förbereder sina studenter inför uppsatsen med en introduktion på B-nivå, genom seminarium och det finns ett kompendium att tillgå. Dessutom har man lagt ut utförliga anvisningar på institutionens hemsida. Påbyggnadskursen omfattar även en metod- och teorikurs som läses före och efter uppsatsen. Sista inlämningsdatum förekommer för flera delmoment. Nästan alla studenter skriver uppsatsen i grupp, vanligtvis parvis men det är även tillåtet att skriva individuellt eller i en grupp om tre personer. Alla studenter väljer uppsatsämne efter egna önskemål; de anmäler sig till en temagrupp och får den handledare som har hand om temagruppen. Institutionen har åtta obligatoriska seminarier under uppsatskursen. Enligt institutionen tar det i genomsnitt en termin att skriva en uppsats och det är möjligt att få väl godkänt även om uppsatsen skulle ta längre tid. Institutionen har inte lämnat förslag på förbättringar eller kommentar till varför så många studenter inte blir klara i tid.

Den företagsekonomiska institutionen är störst av de institutioner som undersöktes med 89 studenter. Medelåldern är cirka 28 år på påbyggnadskursen. Institutionen har högst andel manliga studenter av de undersökta institutionerna. Nästan hälften är män. Endast 15,7 procent av studenterna har inte blivit klara med sina uppsatser.

Statsvetenskapliga institutionen

Institutionen har både en teori- och metodkurs utöver uppsatskursen och kurserna läses parallellt med uppsatsskrivandet. Förberedelserna inför uppsatsen är B-uppsats, introduktion på B- och C-nivå, kompendium och seminarium inför uppsatsen. Sista inlämningsdatum finns endast för färdig uppsats. Studenterna tillåts i princip inte att skriva uppsatsen i grupp eftersom det är ett examensarbete som kan användas för att söka vidare till andra utbildningar. Studenterna väljer uppsatsämne efter egna önskemål men de måste hålla sig inom av institutionen angivna ämnesområden. Det finns cirka nio ämnesområden att välja mellan. Obligatoriska seminarier tillämpas i samband med uppsatsen. Institutionen anger att cirka hälften av studenterna blir klara på två terminer men att den genomsnittliga tiden för att bli klar varierar ganska mycket. Studenterna kan få väl godkänt på sin uppsats även efter första terminens slut. Institutionen har inte besvarat frågan om varför en del studenter inte blir klara och har inte lämnat några förslag på förbättringar av uppsatskursen.

På den statsvetenskapliga institutionens påbyggnadskurs gick 59 studenter höstterminen 1996. Studenternas medelålder är cirka 27 år och alltså lägst bland de undersökta institutionerna. Könsfördelningen bland studenterna är förhållandevis jämn med 54,2 procent kvinnor och 45,8 procent män. Andelen klara studenter är 66,1 procent och inte klara 33,9 procent.

Socialantropologiska institutionen

På den socialantropologiska institutionen skriver studenterna ett "paper", ges information om uppsatsen på B- och C-nivå och det finns en bok om uppsatsskrivande som används i förberedande syfte. Det finns en valfri kurs och en teorikurs som båda löper parallellt med uppsatsen. Sista inlämningsdatum finns för följande delmoment: disposition, PM, första utkast och färdig uppsats. Studenterna får inte skriva uppsatsen tillsammans med någon annan

och institutionen motiverar detta med att studenter som har gjort det tidigare har fått svårt att skriva klart i tid och att det uppstått problem när de sökt till forskarutbildning. Studenterna kan välja ämne inom fyra olika teman, men inom ramen för dessa kan studenterna välja efter egna önskemål. Institutionen uppger att en del av de åtta seminarier som är kopplade till uppsatsen är obligatoriska. Studenter som lämnar in uppsatsen efter terminens slut kan inte få betyget väl godkänt. Institutionen har denna regel för att studenterna inte ska dra ut på tiden och menar att om man satsar ordentligt kan man bli klar i tid. Det tar i genomsnitt en termin för studenterna att skriva klart sina uppsatser. Institutionen gav följande kommentar:

Man får sätta hårda och bestämda gränser och se till att studenterna prioriterar sina studier. Man får också se till att ambitionsnivån inte blir onödigt hög.

Totalt 38 studenter registrerade sig på påbyggnadskursen i socialantropologi höstterminen 1996. Studenterna är något äldre än genomsnittet med en medelålder på 32,5 år. Andelen kvinnor uppgår till 72,7 procent. Noterbart är att över 65 procent av studenterna inte blev klara med sina uppsatser under den undersökta perioden. Detta är anmärkningsvärt eftersom institutionen själv har uppgett att det i genomsnitt tar en termin för studenterna att bli klara och därmed blivit klassad som en institution med hög genomströmning i vår undersökning. En tänkbar anledning till den stora skillnaden kan vara att uppsatskursen förändrats och att andelen klara studenter ökat från höstterminen 1996 till vårterminen 1998 då enkäten gjordes.

Pedagogiska institutionen

Studenterna vid institutionen har möjlighet att skriva en B-uppsats; i övrigt förbereds studenterna inför uppsatsen med en introduktion på C-nivå och ett seminarium. Påbyggnadskursen omfattar både en metod- och teorikurs som löper parallellt med uppsatsen. Sista inlämningsdatum förekommer endast för PM. Institutionen tillåter inte att studenterna skriver uppsatsen i grupp med motiveringen att var och en ska arbeta med samtliga moment i ett forskningsarbete, vilket sedan gäller som meritering vid antagning till magister- och forskarutbildning. Det är vanligt att studenterna väljer uppsatsämne efter egna önskemål även om färdiga förslag finns. Institutionen ordnar uppsatsseminarier under uppsatsarbetet men de är inte obligatoriska. I genomsnitt tar det tre terminer för studenterna att bli klara med uppsatsen och det är möjligt att få väl godkänt även om uppsatsen lämnas in efter första terminens slut. Institutionen tror att studenterna ställs inför högre krav än tidigare när de börjar påbyggnadskursen:

Ny studiesituation jämfört med grund- och fortsättningskursen. Andra högre krav ställs på studenternas förmåga att arbeta självständigt. De har i tidigare studier inte mött sådana krav. De fria valen av ämne medför svårigheter. Det vore enklare med bestämda uppsatsämnen. Önskvärt med mera PM-skrivande och laborationer.

Pedagogiska institutionen var den minsta av de undersökta institutionerna med endast 25 studenter på påbyggnadskursen. Medelåldern för studenterna är betydligt högre (38 år) jämfört med övriga institutioner. Könsfördelningen är 80 procent kvinnor och 20 procent män, det vill säga något högre andel kvinnor än genomsnittet. Fördelningen mellan klara

respektive inte klara studenter är relativt jämn; 56 procent av studenterna har blivit klara och 44 procent har inte blivit klara med sina C-uppsatser fram till slutet av höstterminen 1998.

Resultatredovisning

I detta kapitel redovisas de viktigaste tendenserna och när en viss eller vissa institutioner utmärker sig på något sätt. I de fall det finns skillnader mellan klara och inte klara, kvinnliga och manliga, yngre och äldre studenter och mellan studenter från institutioner med hög eller låg genomströmning redovisas dessa skillnader. Här finns också ett avsnitt som handlar om gruppskrivande och om att skriva uppsatsen på ett annat språk; denna del kommer i slutet av kapitlet - det var få studenter som skrev i grupp (sju studenter) eller på ett annat språk (16 studenter). När resultaten skiljer sig från pilotstudiens resultat redovisas även dessa skillnader. Intervjufrågorna finns som bilaga.

Stickprovet

Stickprovet utgör 13,3 procent av den totala populationen. De intervjuade studenterna har klassindelats i tre åldersgrupper: 20-24 år, 25-30 år och 31 år eller äldre. När vi i resultatredovisningen hänvisar till äldre studenter menas således den sistnämnda gruppen och vid hänvisning till yngre studenter menas studenter mellan 20-24 år. Det bör återigen påpekas att kvinnorna och männen i undersökningen inte är lika många. 34 studenter är kvinnor och 30 män.

Medelåldern för stickprovet (29,3) är något lägre än för populationen (30,0). Medelåldern för intervjuade studenter var högre vid den arkeologiska och franska institutionen än för samtliga studenter vid dessa institutioner. Studenter som intervjuades från den konstvetenskapliga institutionen hade samma medelålder som alla studenter på institutionen och medelåldern för övriga institutioner i stickprovet var lägre än den för samtliga studenter vid dessa institutioner.

Tabell 4. Medelålder för intervjuade studenter höstterminen 1996.

Institutionen	Studenternas medelålder
Arkeologiska	30,5
Konstvetenskapliga	32,0
Engelska	28,1
Franska	30,0
Företagsekonomiska	27,8
Statsvetenskapliga	26,1
Socialantropologiska	26,0
Pedagogiska	33,8
Total	29,3

Syftet med uppsatsarbetet

Den första intervjufrågan som ställdes till studenterna är vad de anser vara syftet med att skriva en C-uppsats. De flesta anser att syftet är att tillämpa det man lärt sig under tidigare studier, att lära sig arbeta självständigt och att få skriva om någonting som man är intresserad av. Många studenter påpekar också att en del av syftet är att lära sig skriva på ett vetenskapligt sätt.

Ja det är framförallt att gå igenom gammal litteratur som man läst tidigare och att man vill göra något av det själv. Att tillämpa det man lärt sig och arbeta självständigt. (Man, 28 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Att fördjupa sig i ett ämne som man själv är intresserad av och lära sig att skriva på ett formellt sätt. (Kvinna, 25 år, klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Studenterna anser att de under uppsatsskrivandet har lärt sig mycket om och utvecklats i själva ämnet av naturliga skäl. Men svaren omfattade även hur man läser sig fram till fakta, att lära sig slutföra ett självständigt arbete och skriva vetenskaplig text. I stort sett finns det inga skillnader i svaren från klara och inte klara studenter annat än att inte klara studenter har dragit lärdom av sitt misslyckande och orsakerna till detta. De har bland annat haft personliga problem eller dålig kontakt med handledaren vilket lett till att de inte blivit färdiga med sina C-uppsatser. Män till skillnad från kvinnor anger i flera fall att de har lärt sig att skriva och utveckla språket. Nästan alla studenter har lärt sig någonting. Bland annat svarade studenterna:

Förutom kunskap inom ämnet har jag utvecklats i en skrivandeprocess och det här med teori och praktik, att utforma det till en uppsats. Ja man börjar smått och sedan går man djupare och djupare in i problemet så det är klart att jag har utvecklats en hel del. (Man, 23 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Det var ett tillfälle för mig att i ett specifikt ämne strukturera ett arbete och tänkande. Att greppa ett större sammanhang. (Kvinna, 26 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Förväntningar inför uppsatsen

Förvånansvärt många studenter hade ingen uppfattning om hur det skulle vara att gå påbyggnadskursen och skriva en C-uppsats innan de påbörjade kursen. En stor del trodde att det skulle vara jobbigt och ett fåtal studenter refererade till en tidigare B-uppsats och menade att C-uppsatsen skulle vara en naturlig fortsättning på tidigare studier. Männerna i undersökningen trodde inte i lika hög grad som kvinnorna att det skulle vara svårt att klara av uppsatskursen. En annan skillnad mellan könen var att kvinnorna förväntade sig mer stöd och handledning än vad de fick.

Jag hade ingen som helst aning om vad som väntade egentligen. (Kvinna, 33 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Jag trodde det skulle vara mer handledning än det var. De var väldigt strikta med det där, man fick absolut inte ringa till sin handledare och som sagt inte träffa dem mer än två gånger enskilt. (Kvinna, 23 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Nästan alla studenter hade tänkt att skriva uppsatsen på heltid; endast 14 procent av de undersökta studenterna hade tänkt skriva uppsatsen på deltid. Det är mer vanligt bland de språkvetenskapliga institutionerna att studenterna väljer att skriva uppsatsen på deltid; både på engelska och franska institutionen var det tre studenter som studerade på deltid.

De flesta studenter (70%) trodde att de skulle bli klara med uppsatsen inom den utsatta tiden (en termin för heltidsstudenter och två terminer för deltidsstudenter). En större del av kvinnorna trodde att de skulle bli klara inom utsatt tid jämfört med männen. På konstvetenskapliga, franska och socialantropologiska institutionen är studenterna mer tveksamma till om de kommer att hinna skriva klart uppsatsen inom utsatt tid. Många av de intervjuade säger att de fick information om att det tar längre tid än en termin att skriva en uppsats redan före påbyggnadskursen. Dels hade de fått höra detta av andra studenter och dels från lärare på institutionen.

Jag hade tänkt mig en termin men vid introduktionen sa de att det brukar aldrig någon göra. (Kvinna, 26 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Av de studenter som har skrivit klart sina uppsatser vid institutionerna med låg genomströmning är det cirka 19 procent som blir klara i tid medan tre av fyra studenter på institutioner med hög genomströmning blir klara inom utsatt tid, se Tabell 5. Knappt hälften av dem som har skrivit klart sina C-uppsatser blev klara inom utsatt tid. Fler män (50%) än kvinnor (44%) blev klara med sina uppsatser i tid. På den arkeologiska institutionen blev alla studenter som har skrivit klart färdiga inom utsatt tid och på den konstvetenskapliga institutionen blev inga studenter klara inom utsatt tid.

Tabell 5. Andel klara studenter som skrivit respektive inte skrivit klart uppsatsen inom utsatt tid.

Institutionernas genomströmning	Tid för uppsatsen, andel i procent		Antal studenter
	Inom utsatt tid	Längre tid	
Låg genomströmning	18,8	81,3	16
Hög genomströmning	75,0	25,0	16
Total	46,9	53,1	32

Många studenter trodde att det skulle bli svårt att få ihop uppsatsen med teori och empiri, avgränsa uppsatsen, skriva och att hitta material. Endast fyra studenter trodde inte att det skulle bli särskilt svårt att skriva en C-uppsats.

Att ha koll på alla teoretiska resonemang, att veta hur man ska använda sig av dem och göra det på ett bra sätt och sedan det här med avgränsning - det trodde jag nog skulle bli svårast egentligen. (Kvinna, 23 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Svårast... ja att knyta ihop säcken så att säga, att få ihop omfånget på ett bra sätt, att ha en början, en mitt och ett slut, så att den blir begriplig. (Kvinna, 29 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Studenterna som intervjuades i pilotstudien svarade på likartat sätt med den skillnaden att dessa oftare betonade att de trodde det skulle bli svårt att komma igång med uppsatsarbetet och att hitta ett ämne.

Målsättning/Förberedelser

Målsättningen med C-uppsatsen är för 42 procent av studenterna att ta en examen och för 39 procent att studera vidare. Nästan en femtedel uppger andra skäl till varför de valt att studera C-kursen, bland annat att de ville studera mer av själva ämnet. Hälften av studenterna från institutioner med låg genomströmning vill ta examen medan studenterna från institutioner med hög genomströmning istället vill studera vidare till högre nivåer. Det är vanligast att studenterna vill ta en examen på konstvetenskapliga, företagsekonomiska och pedagogiska institutionen, medan studenterna på socialantropologiska, statsvetenskapliga, engelska och franska institutionen snarare vill gå vidare i sina studier. Den arkeologiska institutionen utmärker sig på så sätt att studenterna vill läsa mer om själva ämnet som de är mycket intresserade av.

Att ta examen och lära mig mer om det ämnet jag valt, det var jätteintressant. (Kvinna, 24 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Drygt 60 procent av studenterna hade inte förberett sig på något sätt inför påbyggnadskursen men de vanligaste förberedelserna bland de studenter som hade gjort någonting inför påbyggnadskursen var ämnesval och litteraturläsning eller en kombination av dessa. Fler studenter från institutioner med låg genomströmning hade valt ämne före påbyggnadskursen; däremot hade studenterna från institutioner med hög genomströmning förberett sig på andra sätt, till exempel läst litteratur. Endast en student från engelska institutionen hade förberett sig inför C-uppsatsen medan sex studenter socialantropologiska institutionen hade förberett sig på något sätt.

Både och, jag tror det var svårt att veta riktigt hur man skulle förbereda sig i och med att jag inte visste riktigt vad de hade för krav och vad de hade för stomme i upplägget. Mer information hade behövts helt enkelt, kanske redan på A-nivå om hur det skulle kunna se ut, det skulle kanske motivera studenterna. (Kvinna, 23 år, klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Studenterna från arkeologiska institutionen upplever att institutionen har förberett dem väl inför påbyggnadskursen medan studenterna från företagsekonomiska och pedagogiska institutionen berättar att institutionen förberett dem väldigt lite eller inte alls. Totalt sett upplever drygt 60 procent av studenterna att de inte blivit förberedda inför uppsatsskrivandet medan fem studenter anser att stödet från institutionen varit tillräckligt.

Där ligger mycket av min kritik mot institutionen, de körde med skrämselfpropaganda och förberedde oss på blod, svett och tårar. (Kvinna, 26 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Ja det har varit bra på det sättet. På institutionen har de övningar med t ex B-uppsats och väldigt bra träning inför C-uppsatsen. De kan nog tacka deras "backup" och B-uppsatsen för den goda genomströmningen. (Man, 48 år, klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Av de intervjuade studenterna hade 80 procent aldrig skrivit en C-uppsats tidigare och cirka 38 procent hade inte skrivit en B-uppsats. Av dem som skrivit C-uppsats tidigare blev två tredjedelar klara inom utsatt tid medan cirka 40 procent av dem som saknar denna erfarenhet blev klara inom utsatt tid.

Nästan hälften av studenterna uppger att de inte har fått tillräcklig undervisning i metod; klara studenter är mer nöjda med tidigare metodkurser (65%) än inte klara studenter (44%). Arkeologiska och pedagogiska institutionen har de mest nöjda studenterna där sex studenter tycker att den metod de haft är tillräcklig för att klara av uppsatskursen. Studenterna på engelska, franska och konstvetenskapliga institutionen är däremot mindre nöjda; fem studenter tycker inte att den metod de haft varit tillräcklig. Inte oväntat tycker äldre studenter att de har läst tillräckligt med metod för att klara av C-uppsatsen, förmodligen för att de har studerat mer generellt sett än de yngre studenterna.

Det var bra kurser men det är lite svårt att koppla det till sin egen uppsats. Jag tycker de kunde ha mera skrivövningar och bryta ner metoden till mer praktisk nivå. (Kvinna, 25 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Väldigt lite, man fick inte lära sig om C-uppsatsen och hur man går tillväga. Det är väldigt luddigt vilka krav som ställs, men det fanns en kurs man fick gå men där gavs det ingen tydlig information. (Man, 30 år, klar med uppsatsen, hög genomströmning)

I genomsnitt har studenterna 94 studiepoäng före påbyggnadskursen; män har tio poäng mer än kvinnor. En fjärdedel av studenterna går direkt till C-nivån från B-nivån och har således 40 studiepoäng innan påbyggnadskursen. Detta gäller framförallt kvinnor; 35 procent av kvinnorna och 17 procent av männen går direkt till påbyggnadskursen från B-nivån. På konstvetenskapliga institutionen hade fem studenter bara läst A- och B-nivån tidigare, medan endast en student gick vidare direkt efter A- och B-kursen på arkeologiska respektive socialantropologiska institutionen.

Personlig situation

Förvånansvärt många, tre av fyra, studenter bodde i egen lägenhet eller hus under påbyggnadskursen. I övriga fall bodde de i studentlägenhet eller hemma hos föräldrarna och ett fåtal studenter hade en annan boendeform. Av kvinnorna hade cirka 82 procent egen lägenhet eller hus jämfört med 63 procent av männen. Alla studenter från pedagogiska institutionen hade eget boende medan tre av åtta studenter vid socialantropologiska institutionen bodde hemma hos sina föräldrar. Av de studenter som var 31 år eller äldre hade 90 procent ett eget boende. Nästan en tredjedel av 20-24 åringarna bodde hemma hos sina föräldrar.

De flesta studenter (61 %) var ensamstående; nästan en femtedel levde i ett förhållande och några hade både familj och barn. Två av de intervjuade studenterna var ensamstående föräldrar med barn. Män är oftare ensamstående än kvinnor. Bland inte klara studenter finns fler ensamstående än bland klara studenter. Sex studenter på den engelska och den företagsekonomiska institutionen är ensamstående. Den pedagogiska institutionen har många studenter som har familj eller lever i ett parförhållande. De yngsta studenterna (20-24 år) lever oftare ensamma jämfört med de äldre.

En majoritet av studenterna uppger att de hade varit friska under påbyggnadskursen. Endast fyra studenter har varit sjuka så att det försenat uppsatsen. Två studenter blev gravida och tvingades avsluta sina studier och ytterligare två studenter hade personliga problem som gjorde det svårt att slutföra uppsatsarbetet.

Hälften av studenterna arbetade vid sidan av studierna under påbyggnadskursen; sex studenter arbetade heltid och cirka 41 procent arbetade deltid eller extra. Det finns en tendens till att männen arbetar mer än kvinnorna. Inte klara studenter arbetar oftare heltid än studenter som skrivit klart uppsatsen; däremot finns ingen skillnad mellan klara och inte klara studenter vad gäller deltidsarbete eller extraarbete - de arbetar lika mycket i båda grupperna. Den engelska institutionens studenter arbetade mest och företagsekonomiska minst.

Vad gäller studiestöd från CSN (Centrala studiestödsnämnden) så uppger 72 procent av studenterna att de fick fullt studiestöd. Fem studenter hade endast bidrag och 13 studenter hade varken studielån eller bidrag. Männen hade oftare studiestöd än kvinnorna. Föga förvånande kan man notera en skillnad mellan yngre och äldre studenter. 85 procent av 20-24 åringarna hade fullt stöd till skillnad från de studenter som var 31 år eller äldre där 40 procent inte hade något studiemedel överhuvudtaget. På den konstvetenskapliga institutionen hade sju studenter helt stöd och på den franska institutionen fanns tre studenter utan studiestöd. Av de intervjuade studenterna uppger tre av fyra att de inte haft några problem med CSN medan resterande haft problem av något slag. De vanligaste problemen var att komma fram per telefon, försenade utbetalningar med mera. Noterbart är att inga studenter på den pedagogiska institutionen hade några problem och att hälften av studenterna på den statsvetenskapliga institutionen uppger att de haft problem.

Cirka 30 procent av studenterna läste andra kurser parallellt med påbyggnadskursen. De flesta gjorde detta av intresse, en del hade taktiska motiv och några anger andra alternativ som till exempel att de behövde någon kurs för att studera vidare. Studenter som blivit klara läser lika ofta andra kurser parallellt som inte klara studenter; parallella studier innebär alltså inte att uppsatsen tar längre tid. Nästan hälften av männen läste andra kurser parallellt och cirka 15 procent av kvinnorna. Den statsvetenskapliga institutionen utmärker sig genom att hälften av studenterna valde att studera andra kurser vid sidan av påbyggnadskursen.

Drygt 80 procent av studenterna uppger att de hade tillgång till en dator hemma; de andra använde universitetets datorer. Återigen utmärker sig den statsvetenskapliga institutionen där samtliga studenter hade dator hemma.

Under uppsatsens gång

Det är mycket vanligt att studenterna väljer uppsatsämne efter eget önskemål. Endast tre studenter valde handledare i första hand och cirka 16 procent av studenterna valde uppsatsämne i samråd med handledare. Därutöver upplever fyra studenter att de var styrda av specifika ämnesområden i valet av uppsatsämne. De studenter som blivit klara med uppsatsen gjorde i högre grad uppsatsvalet i samråd med handledare än de studenter som inte blivit klara. På konstvetenskapliga, socialantropologiska, franska och pedagogiska institutionen valde samtliga studenter ämne efter intresse medan tre studenter på den arkeologiska institutionen kände sig styrda av ämnesområdet vid valet av ämne. På institutioner med låg genomströmning är det alltså vanligare att studenterna väljer uppsatsämne efter eget intresse. På institutioner med hög genomströmning är det mer vanligt att studenterna väljer ämne i samråd med handledaren.

Fyra av fem studenter är nöjda med sina uppsatsämnen, men de som blivit klara med sin uppsats är något mer nöjda med ämnet än de som inte blivit klara. Alla studenter på socialantropologiska och statsvetenskapliga institutionen är nöjda med det ämne de skrev om. De som studerade konstvetenskap eller franska är mindre nöjda med uppsatsämnet. Äldre studenter tenderar vara något mer nöjda med uppsatsämnet än yngre studenter. Studenter från institutioner med hög genomströmning är mer nöjda än studenter från institutioner med låg genomströmning.

I stort sett alla studenter tycker att uppsatsen varit rolig att arbeta med; framförallt tycker de studenter som blivit klara med sin uppsats det. Samtliga studenter som skrivit uppsats i arkeologi, socialantropologi och statsvetenskap känner att arbetet varit roligt.

Ja ämnet i sig är intressant. Det är uppsatsen jag tycker är tråkig, att man inte har någon stimulans, ingen att bolla idéer med. Det blir så isolerat och ensamt. (Man, 29 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

En majoritet av studenterna (64%) svarar att uppgiften känts hopplös någon gång. Det finns en skillnad mellan klara och inte klara studenter. Tre av fyra inte klara studenter upplevde uppsatsarbetet som hopplöst ibland jämfört med drygt hälften av klara studenter. Vad gäller institutionerna tycker alla studenter vid den konstvetenskapliga institutionen att uppgiften känts hopplös vid något tillfälle medan hälften av studenterna vid den engelska, franska och pedagogiska institutionen tycker uppgiften känts hopplös. Fler studenter under 31 år kände att uppgiften var hopplös än studenter över 31 år. Institutionerna med låg genomströmning har fler studenter som tycker uppgiften känts hopplös än institutionerna med hög genomströmning.

Ja... det är klart att man kör fast ibland. Det står och väger beroende på hur det går. (Man, 23 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Drygt 40 procent av studenterna hade svårt att hitta material till uppsatsen. För hälften av kvinnorna och inte klara studenter var det svårt liksom för cirka 30 procent av männen och de som blivit klara med uppsatsen. Nästan alla studenter från konstvetenskapliga institutionen hade svårt att hitta material medan endast två studenter från statsvetenskapliga och pedagogiska institutionen svarar att det varit ett problem. Inte oväntat hade de äldre studenterna lättare att hitta material till uppsatsen än de yngre; drygt hälften av studenterna under 31 år hade svårt att hitta material. Bland pilotstudiens studenter var det däremot endast en student som tyckte det var svårt att hitta material.

Det var lite krångligt innan jag förstod hur man söker på biblioteket. Sedan var det ju inte svårt att hitta material utan snarare att hitta rätt material och att avgränsa sig naturligtvis. (Kvinna, 21 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Även avgränsning av uppsatsämnet vållar stora problem för majoriteten av studenterna. Hela 60 procent av alla studenter svarar att det är svårt att avgränsa ämnet. Anmärkningsvärt är att alla studenter från statsvetenskapliga institutionen uppger detta som ett problem. Även många studenter vid konstvetenskapliga, socialantropologiska och franska institutionen svarar att det har varit svårt att avgränsa ämnet. Däremot hade studenterna från företagsekonomiska institutionen lyckats väl med valet av uppsatsämne och hade inte några större problem med avgränsningen. Äldre studenter har lättare att avgränsa uppsatsämnet än yngre studenter. Det finns skillnader mellan institutioner med låg och hög genomströmning; 72 procent av studenterna från institutioner med låg genomströmning upplever avgränsningen som ett problem jämfört med 47 procent av studenterna från institutioner med hög genomströmning.

Ja det är det ju. Man famlar mycket i blindo, det är svårt att bilda sig en uppfattning om ett ämne så där. (Man, 29 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Nästan hälften av studenterna hade svårt att komma igång att skriva. De studenter som inte avslutat sin uppsats svarar i högre grad att de haft problem med att komma igång än de studenter som skrivit klart sin uppsats. Studerande vid den konstvetenskapliga institutionen har svårast med att komma igång, medan arkeologiska och företagsekonomiska institutionens studenter inte lika ofta anger detta som ett problem. Över hälften av studenterna under 25 år uppger svårigheter med att komma igång och skriva, medan endast cirka 35 procent av studenterna över 25 år upplever problem med detta. Studenter från institutioner med hög genomströmning har inte lika mycket problem med att komma igång som studenter på institutioner med låg genomströmning.

Ja man drar sig gärna för det. Det kan jag väl erkänna att skrivandet kan kännas lite otäckt. (Man, 25 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Av studenterna som hade seminarier svarar cirka 61 procent att de hade möjlighet att diskutera sina egna uppsatser. Drygt en tredjedel säger att man inte behandlade studenternas uppsatser vid seminarierna utan gick igenom bland annat formalia och metod istället. Det finns en tendens till att det är vanligare att studenterna tillåts diskutera sina egna uppsatser vid institutioner med hög genomströmning än vid institutioner med låg genomströmning.

Vi var en grupp på åtta stycken med en gemensam handledare, det var väl 1-2 gånger i början. Vi bollade idéer och berättade hur långt vi kommit och om vi hade några eventuella problem. Men det var väldigt ojämnt hur mycket man fick prata, de som tog för sig pratade mycket och andra sa nästan ingenting. (Kvinna, 23 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Handledningen

En bra handledare är enligt många studenter lyhörd och engagerad. Handledaren ska också ha tid för studenterna och finnas tillgänglig ifall det dyker upp frågor eller problem. Andra svar är att handledaren ska agera som bollplank för idéer, att handledaren ska vara uppmuntrande men för den skull inte för styrande.

En bra handledare är en som ställer upp, som man kan ringa till och som uppmuntrar. Det är bra om han är insatt i ämnet men det är inte det viktigaste. Det är engagemanget som är det viktiga, att handledaren läser och kritiserar men också berömmar. (Kvinna, 25 år, klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Ser till att han är förberedd på seminarierna, kan både ge kritik och komma med positiva idéer, tar sig tid helt enkelt. (Man, 24 år, klar med uppsatsen, hög genomströmning)

En som försöker hjälpa och ska finnas där. Man ska inte behöva skämmas över vad det är man säger, en som man vågar prata med. (Man, 24 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Studenterna hade lika många manliga som kvinnliga handledare, men på konstvetenskapliga, franska och engelska institutionen är det vanligare med kvinnliga handledare och på företagsekonomiska och arkeologiska institutionen är det vanligare med manliga handledare. Vidare säger ingen av studenterna att handledarens kön spelar någon roll.

Personkemin mellan studenter och handledare fungerar bra för nästan 60 procent av studenterna. Andelen som hade dålig kontakt med handledaren var drygt 20 procent och en lika stor andel uppger att kontakten varit både bra och dålig. De manliga studenterna hade generellt sett något bättre personkemi med sina handledare än vad de kvinnliga studenterna hade. De studenter som inte blivit klara hade betydligt oftare dålig personkemi med sina handledare jämfört med studenterna som blivit klara med sina uppsatser. Samarbetet mellan äldre studenter och handledare fungerade något bättre än vad det gjorde för de yngre studenterna. Den personliga kontakten mellan handledare och student var sämre på institutioner med låg genomströmning än på institutioner med hög genomströmning. Personkemin fungerade bra på pedagogiska institutionen Det är också anmärkningsvärt att ingen student från företags-ekonomiska och engelska institutionen anger att kontakten med handledaren fungerat dåligt.

Jag hade ingen bra handledare. Jag visste ju från början att man var tvungen att vara pådrivande men det blev ändå så att om man lämnar in ett antal gånger utan att få respons så tröttnar man. Sedan hamnar man ju i den här situationen när man är student och att det faktiskt är handledaren som bestämmer. Annars tror jag att jag hade tagit tag i det här mycket snabbare. (Kvinna, 38 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

De flesta studenter vågade stå på sig inför sina handledare. Många påpekar att det aldrig hade uppstått en situation som krävt detta. Andra svarar att de haft så dålig kontakt med handledaren att de inte kan svara på frågan. Nästan samtliga klara studenter menar att de vågade stå på sig inför sin handledare eller att de skulle ha kunnat göra det om det hade krävts. Det är vanligare att kvinnor, yngre studenter, studenter som inte blivit klara och studenter från institutioner med låg genomströmning inte vågar stå på sig inför handledaren medan män, äldre studenter, studenter som blivit klara och studenter från institutioner med hög genomströmning gör detta i högre grad.

Han var väldigt sympatisk, det fanns ingenting att kritisera. Han var mycket entusiastisk och man upplevde aldrig att man var till besvär, för ofta kan det nog vara så att handledarna ser det som ett nödvändigt ont att de måste handleda, men så var det aldrig med honom. (Man, 29 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Jag bestämde mig ganska kvickt att det här är ingen idé. I början stod jag på mig, men sedan när han inte lyssnade gav jag upp. (Man, 24 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Förvånansvärt är att cirka 60 procent av studenterna inte vet vad deras handledare har för utbildning. Kvinnorna har sämre uppfattning om handledarens utbildning än männen. Av dem som visste vad deras handledare hade för utbildning hade över 40 procent en doktor som handledare och nästan tio procent en professor. Studenterna på pedagogiska institutionen uppger att deras handledare hade hög utbildning. Franska, företagsekonomiska och konstvetenskapliga institutionen har flest studenter utan uppfattning om handledarens utbildning.

Mer än hälften av studenterna tycker att de hade samma krav på uppsatsen som handledaren. Men var femte student upplever att de hade högre krav och knappt en av tio studenter uppger istället att handledaren hade högre krav. Nästan 30 procent av studenterna som inte blivit klara med sina uppsatser visste inte om de hade samma krav på uppsatsen som deras handledare medan endast tre procent av studenterna som skrivit klart sina uppsatser inte visste vilka krav som gällde. Studenterna på företagsekonomiska institutionen hade i stort sett samma krav på uppsatsen som sina handledare medan hälften av studenterna på socialantropologiska institutionen hade högre krav än sina handledare.

*Det har jag ingen aning om, det var för lite diskussion.
(Man, 37 år, inte klar med uppsatsen, hög
genomströmning)*

*Ja det kan man väl säga även om hon kanske var mer
medveten om vad det var. (Man, 26 år, klar med
uppsatsen, låg genomströmning)*

Drygt en tredjedel av studenterna fick hjälp av handledarna att hitta material och litteratur till uppsatsen. Studenterna har också fått hjälp med avgränsningen, strukturen och formen på uppsatsen och språket. Anmärkningsvärt är att de flesta studenter från socialantropologiska institutionen endast fick hjälp med språk och avgränsning.

*Tips om material, om att stärka ens egna tankar, med
avgränsning och att hon läste uppsatsen. Sedan talade hon
om för mig vad jag skulle utveckla vidare och så.
(Kvinna, 27 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)*

En tredjedel av studenterna fick inte tillräckligt med hjälp av handledaren, framförallt de studenter som inte blivit klara med uppsatsen. Studenter som skrev C-uppsatsen på institutioner med låg genomströmning svarar i högre grad att de var missnöjda med den hjälp de fått än de som skrev på institutioner med hög genomströmning. Studerande på engelska institutionen är mest nöjda; alla svarade att de fått tillräcklig hjälp. Även studenterna från arkeologiska, företagsekonomiska och pedagogiska institutionen är i stort sett nöjda.

*Jag tycker hon kunde varit lite tydligare vad gäller
kravnivån och berättat för mig vilka krav man ställer på
en uppsats. (Kvinna, 27 år, klar med uppsatsen, låg
genomströmning)*

Det är vanligt att studenterna träffar sin handledare individuellt två till fyra gånger under uppsatsarbetet. Knappt en fjärdedel har dock träffat handledaren endast två gånger individuellt och cirka 13 procent av studenterna har inte träffat sin handledare alls utöver seminarietillfällena. Hälften av studenterna från socialantropologiska institutionen och tre studenter från företagsekonomiska har inte träffat sin handledare individuellt.

En fjärdedel av studenterna sökte hjälp från andra personer vid institutionen och alla utom en fick hjälp. Från engelska och pedagogiska institutionen sökte ingen hjälp; det är däremot vanligare att studenter från konstvetenskapliga, arkeologiska och franska institutionen söker hjälp från någon annan än sin egen handledare.

Nästan en femtedel av studenterna är missnöjda med responsen från handledarna. Mest missnöjda med responsen från handledarna är studenterna från socialantropologiska institutionen där tre studenter var missnöjda. Inga studenter från pedagogiska institutionen hade problem med att få kommentarer till det inlämnade uppsatsmaterialet. Detsamma gäller nästan alla studenter från företagsekonomiska institutionen.

*På ögonblicket, så fort jag frågade. (Man, 25 år, klar med
uppsatsen, låg genomströmning)*

*Jag fick ingen feedback, han sade: "Ring inte mig, jag ringer dig", och sedan gick det en och en halv månad...
(Man, 30 år, klar med uppsatsen, hög genomströmning)*

Drygt 70 procent av studenterna tycker att det behövs handledarutbildning. De som svarar att handledarutbildning inte behövs menar att det är betydligt viktigare att handledarna har mer tid för studenterna. Samtliga studenter på franska och statsvetenskapliga institutionen tycker att handledarna behöver någon form av utbildning. På den pedagogiska institutionen tycker hälften av studenterna att handledarutbildning behövs.

*Ja och nej. Det skulle inte skada med någon form av pedagogisk utbildning för alla föreläsare, men handledarna behöver främst mer tid att handleda.
(Man, 29 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)*

Ja det vore topp, alltså. De som handleder är så duktiga och då blir det ett sådant glapp till oss som skriver. Och sedan vill man ju inte verka dum och inte förstå och ställa alltför många frågor. Och det behövs mer tid och att de är mer tydliga tycker jag. (Kvinna, 23 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Efter uppsatsen

Tre av fyra av de studenter som skrivit klart uppsatsen är nöjda med resultatet. Kvinnorna är något mer nöjda med resultatet än männen. Studerande på institutioner med hög genomströmning är mer nöjda än studenter på institutioner med låg genomströmning. På statsvetenskapliga, företagsekonomiska och engelska institutionen är samtliga studerande nöjda med resultatet. Minst nöjda är studenterna på pedagogiska och arkeologiska institutionen.

Åtta studerande fick aldrig sina uppsatser opponerade; dessa tillhörde den socialantropologiska, arkeologiska eller pedagogiska institutionen. Tre av fyra studenter hade opponering på uppsatsen. Av dessa tycker drygt 58 procent att opponeringen varit bra. Studenter på institutionerna med låg genomströmning är mer nöjda med opponeringen än studenterna på institutionerna med hög genomströmning.

*Det var en mindre opponering. Från eleverna var det konstruktiv kritik, men det är också det här med genomgången, om hur man lägger upp någonting, hur man opponerar och det var lite halvdant där tror jag. Jag tror att det är där man lär sig mycket, det har jag upptäckt själv, att läsa andras och få höra andras åsikter.
(Kvinna, 23 år, klar med uppsatsen, hög genomströmning)*

Drygt 64 procent av studenterna svarar att uppsatsen motsvarar de studiepoäng den ger. Sex studenter vet inte om de tycker att uppsatsen motsvarade tio poäng eller inte. Fler studenter (78%) från institutioner med hög genomströmning tycker att C-uppsatsen motsvarar de poäng

den ger än de som tillhör institutioner med låg genomströmning (50%). Sju studenter på den konstvetenskapliga institutionen svarar att uppsatsen inte motsvarar de poäng som den ger trots att deras uppsats är på tolv poäng. På företagsekonomiska och socialantropologiska institutionen är studenterna mest nöjda med uppsatspoängen.

Det tog ju längre tid absolut, och det sa de ju att den skulle göra, att det egentligen tar längre tid att bli klar. Men... ja, jag tycker definitivt att det var mer jobb än vad man fick poäng för. (Man, 42 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Tre av fyra studenter tycker att man kan skriva en bra uppsats på en termin men flera säger att det kräver självdisciplin, goda förkunskaper och bra handledning. Inte oväntat svarar fler klara studenter än inte klara att uppgiften går att genomföra under en termin. På arkeologiska, socialantropologiska, företagsekonomiska och pedagogiska institutionen anser de flesta studenter att det går att skriva en bra uppsats på en termin. Hälften av studenterna vid den konstvetenskapliga institutionen tror inte det är möjligt och hälften att det är fullt möjligt att skriva en bra uppsats på en termin. Detta oavsett om de blivit klara med sina egna uppsatser eller inte. På institutioner med låg genomströmning är studenterna ofta pessimistiska; få tror att det är möjligt att skriva en bra uppsats på en termin.

Det beror så helt och hållet på vilka förkunskaper man har, men om handledaren är bra och du har goda kunskaper med dig... Men sinkar det med handledaren eller du måste vänta på litteratur eller något sådant, då sitter man ju där. Teoretiskt sett om allting funkar, om personen läst in sig och har skriftlig förmåga, ja då klarar man av det. (Man, 48 år, klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Nästan alla studenter tycker att deras förkunskaper från A- och B-nivån var tillräckliga för att klara av C-nivån. Det finns dock en skillnad mellan klara och inte klara studenter - flera inte klara studenter tycker att deras förkunskaper var otillräckliga. På franska, statsvetenskapliga, pedagogiska, företagsekonomiska och arkeologiska institutionerna tycker alla studenter att deras förkunskaper var tillräckliga för att klara påbyggnadskursen. Tre studenter från konstvetenskapliga institutionen tycker att deras kunskaper från A- och B-nivån var otillräckliga. De menade att de inte haft tillräckligt med metod eller inte lärt sig skriva vetenskapligt. Föga förvånande känner de äldre studenterna sig bättre förberedda inför uppsatskursen än de yngre.

Hälften av studenterna svarar att skillnaderna i svårighetsgrad mellan A-, B- och C-nivån är lika stor; den andra hälften tycker att steget till C-nivån är större och ställer högre krav på självständighet än B-nivån. På arkeologiska och engelska institutionen är det flest studenter som påpekar att glappet mellan B- och C-nivån är större än det mellan A- och B-nivån. På den företagsekonomiska institutionen däremot tycker studenterna att svårighetsgraden mellan nivåerna är lika stor.

Nej det är större hopp från B-nivån till C-nivån. Det är större krav på självständighet. (Man, 29 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Drygt hälften av studenterna saknar fler sista inlämningsdatum och en tredjedel saknar fler uppsattsseminarier. Cirka 45 procent av studenterna tycker påbyggnadskursen fungerar bra som den är. Hälften vill att några förändringar ska genomföras. De vill framförallt ha mer personlig handledning, fler seminarier och gruppträffar för att minska isoleringen, skrivövningar, fler sista inlämningsdatum och bättre information om uppsatskursens upplägg. Det är fler kvinnor än män som saknar någonting på påbyggnadskursen. Till exempel saknar två tredjedelar av kvinnorna fler inlämningsdatum och drygt 40 procent vill ha fler seminarier. Statsvetenskapliga, konstvetenskapliga och socialantropologiska institutionen har de mest kritiska studenterna. Vid den konstvetenskapliga institutionen vill till exempel sju studenter ha fler inlämningsdatum och fem studenter vill ha fler seminarier. Den socialantropologiska och arkeologiska institutionens studenter vill minska teoridelen och istället ge plats åt praktiska övningar. På den engelska institutionen är studenterna ganska nöjda med uppläggningsen av påbyggnadskursen. Det är dock några som önskar en möjlighet att välja mellan flera uppsatsämnen och handledare. De studenter som saknar någonting på påbyggnadskursen kommer oftast från institutioner med låg genomströmning.

Ja det blir ju lätt isolerat, någon form av social kontakt hade behövts, att institutionen skulle anordna träffar kanske. (Man, 42 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Vad gäller upplägget på A- och B-nivån vill 43 procent av studenterna ändra på någonting. Framförallt ville studenterna ändra på vissa kurser och de som inte skrivit någon B-uppsats skulle vilja göra det. Återigen säger många studenter från socialantropologiska och arkeologiska institutionen att de önskar mer praktik i undervisningen.

Om studenterna skulle skriva en uppsats idag skulle 75 procent göra någonting annorlunda, framförallt studenter som inte blivit klara - cirka 91 procent av dessa säger att de skulle göra någonting annorlunda. Dock skulle företagsekonomiska institutionens studenter inte göra någonting annorlunda om de skrev en uppsats idag. Studenterna vid den arkeologiska, engelska och konstvetenskapliga institutionen däremot skulle göra uppsatsen på ett annat sätt; sju studenter skulle bland annat börjat skriva tidigare, avgränsat bättre, haft striktare tidsplan eller valt ett annat ämne.

Försöka strukturera upp lite bättre innan jag sätter mig ner och skriver, och även sätta upp delmål mycket striktare, skulle ta det mer på allvar. (Kvinna, 54 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Framförallt att inte dramatisera för mycket, att inte göra det större än vad det är. Att jag ska vara mer disciplinerad och se det som ett jobb som ska vara färdigt. (Man, 23 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Det finns flera tänkbara anledningar till varför så få studenter blir klara i tid med sina C-uppsatser. En del studenter säger att det beror på brister i handledningen, andra att det är svårt att komma igång i tid, att studenterna läser andra kurser samtidigt, att man har för dåliga förberedelser före C-uppsatsen eller helt enkelt att studenter inte har tillräckliga kunskaper för att skriva klart. Andra svar är att studenterna gör C-uppsatsen större än vad den är och

överdramatiserar, att de upplever att det är svårt att skriva och att de har för lite tid för uppsatsen; de känner press från institutionen att hinna klart. Kvinnorna tror ofta att felet består i att handledningen är undermålig. Männerna betonar oftare att man gör C-uppsatsen till ett livsprojekt, att man dramatiserar för mycket och att det är mycket studenternas eget fel att de inte blivit klara. Inte klara studenter menar att det beror på tidsbrist att studenterna inte hinner bli klara, och klara studenter menar att man måste komma igång i tid med uppsatsen. Äldre studenter påpekar att många studenter har svårt med själva skrivandet och att det är anledningen till att de inte blir klara med C-uppsatsen.

Bristande disciplin, oförmåga att gränsa av, uppskjutande av skrivande, prestationsångest, det ska vara helt fantastiskt annars är det inte värt. (Kvinna, 30 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Att man tycker att det är en så stor grej, att man dramatiserar för mycket och att många ser det som ett livsprojekt. Kanske borde man se på det mer krasst, att det är för att få en examen. (Man, 23 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

De vanligaste skälet studenterna uppger till att de själva inte blivit klara med sina uppsatser är att de haft en dålig handledare eller haft personliga skäl som hindrat dem att skriva klart. Även för svårt uppsatsämne, bristande självdisciplin och att de inte började skriva i tid anger de som skäl. Några få studenter framhåller att de läste annat vid sidan av påbyggnadskursen, att de började arbeta istället eller att de inte visste vad C-kursen skulle innebära. På den franska och socialantropologiska institutionen är det flera studenter som svarat att de inte skrivit klart på grund av bristande handledning. Pilotstudiens studenter svarade att de inte kunnat avgränsa ordentligt och att det var skälet till varför de inte blivit klara.

För att min handledare inte var engagerad, sedan hade jag väl inte självdisciplinen att genomföra arbetet alldeles själv. (Man, 23 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Anledningen till att det gått bra för de studenter som skrivit klart sina C-uppsatser är att de varit disciplinerade, envisa och engagerade i det ämne de skrev om. En del studenter hade skrivit en C-uppsats tidigare eller hade annan skrivvana och visste således hur de skulle lägga upp arbetet för få det klart i tid. Några få svarar att de blivit klara för deras handledare var bra och att de fick tillräckligt med hjälp. Två kvinnor svarar att de inte tyckte att det hade gått bra eftersom de inte fått betyget väl godkänt på uppsatsen.

Det var nog för att jag hade erfarenhet från tidigare och att jag visste tidigt vad jag skulle göra. (Man, 29 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Min handledare trodde på mig, vi fick väldigt bra kontakt och jag blev väldigt intresserad av hans ämne. (Man, 25 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

För att fler ska bli klara i tid menar förvånansvärt många studenter att man borde göra om upplägget på påbyggnadskurserna, att undervisningen ska vara mer organiserad med bland annat fasta tidpunkter för delmoment i uppsatsen och att handledarna lägger upp en klar tidsgräns för studenternas arbete. Att man kommer igång ordentligt i början med val av ämne och själva skrivandet är också viktiga aspekter som studenterna framhåller. Därutöver är det flera studenter som menar att handledningen måste bli bättre och att de önskar mer handledning. Många tycker också att uppsatsarbetet blir för isolerat. De skulle önska mer kontakt med både personer från institutionen och med andra studenter i liknande situation. Några studenter tycker att deras förkunskaper är undermåliga, att man ska skriva mer på tidigare nivåer. Kvinnorna betonar oftare att det skulle behövas bättre handledare och männen svarar oftare att påbyggnadskursen behöver organiseras bättre. Studenter vid institutioner med låg genomströmning framhåller oftare att institutionerna behöver omorganiseras och ha bättre och striktare upplägg.

Bättre ordning när man gör uppsatsen. Att man har mer tid till uppsatsen, det tror jag är viktigast, och att läraren är med och stöttar med metod och sådant, istället för att stressa igenom studenterna och få dem att känna sig odugliga. (Kvinna, 27 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Välja ämne redan innan terminen börjar, handledarna borde följa upp studenterna bättre och lägga sig i och "pusha" lite när studenterna hamnar på efterkälken. Studenterna ska inte läsa andra ämnen samtidigt, bara koncentrera sig på uppsatsen. (Kvinna, 33 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

För att inte klara studenter skulle ha blivit klara skulle dessa studenter ha börjat skriva i tid, behövt bättre handledare och haft ett annat uppsatsämne. Kvinnorna svarar oftare att de skulle behövt mer social kontakt än vad männen gör.

Jag hade behövt bättre disciplin, mer tid och en bättre handledare. Då tror jag att jag hade hunnit klar. (Kvinna, 32 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

En mer motiverad handledare och att jag hade vågat fråga mer. (Kvinna, 23 år, inte klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Drygt 20 procent av studenterna tycker att någonting kan gå förlorat om kursen är inriktad på att flertalet ska bli klara i tid. Ofta svarar studenterna att kvaliteten kan få ge vika och att kurserna vid sidan av uppsatskursen skulle hamna i skuggan. Överlag är det många studenter som är medvetna om kvaliteten men menar att arbetet med C-uppsatsen ska motsvara de poäng den ger. Ingen av engelska och pedagogiska institutionens studenter tror att någonting kan gå förlorat. Däremot anser hälften av studenterna vid socialantropologiska och konstvetenskapliga institutionen att någonting skulle gå förlorat om institutionerna vore mer inriktade på att studenterna ska bli klara i tid. En del av pilotstudiens studenter menade att

man inte skulle få samma chans att fördjupa sig i ämnet, däremot oroade man sig inte för eventuella kvalitetssänkningar..

Ja det är ju kvaliteten och det är ju en avvägning, men å andra sidan det ska motsvara en tiopoängsuppsats och då tycker jag att man måste sätta sig ner och definiera vad som motsvarar tio poäng. (Man, 25 år, klar med uppsatsen, låg genomströmning)

Jag vet inte om man skulle kunna förlora vetenskaplig kvalitet. Men om det är som det verkar med att de som drar ut på tiden bara går omkring och har ångest för att de inte är klara, ja då tror jag inte man vinner någon kvalitativ vetenskap på det. (Kvinna, 25 år, inte klar med uppsatsen, låg genomströmning)

På frågan om det är någonting annat studenterna vill ta upp kring uppsatskursen säger en student:

Jag tycker det verkar vara stor skillnad mellan institutionerna med vad man ställer för krav och så. Jag tycker det borde finnas mer allmänna krav som alla följer. (Kvinna, 24 år, klar med uppsatsen, hög genomströmning)

Ett fåtal studenter skrev uppsatsen i grupp, samtliga tillhörande den företagsekonomiska institutionen. De som skrev i grupp tycker att det fungerat bra och problemfritt, men de som inte blivit klara med uppsatsen vittnar om problem som att den ena i gruppen inte varit lika engagerad, arbetat lika mycket eller att gruppmedlemmarna hade olika ambitionsnivåer. Samtliga studenter som intervjuades fick dock samma betyg på uppsatsen som den de skrev med. Enligt institutionen är det inte obligatoriskt att skriva i grupp men studenterna upplever det så. De som skrev tillsammans hade i flesta fall känt varandra redan innan påbyggnadskursen eller också hade de ett gemensamt intresse för ämnet. På franska och engelska institutionen är det obligatoriskt att skriva uppsatsen på respektive språk och ingen student tycker att det var ett problem att skriva på franska respektive engelska.

Kort om institutionerna

Arkeologiska institutionen

Av de studenter som blivit klara med uppsatsen blev samtliga färdiga inom utsatt tid. Flertalet studenter läser påbyggnadskursen för att de är intresserade av ämnet arkeologi, och ofta har studenterna studerat andra ämnen innan de börjar på påbyggnadskursen. Studenterna känner att institutionen har förberett dem väl inför uppsatskursen; många studenter är nöjda med den metod de haft. När det gäller val av ämne kände sig tre studenter styrda av institutionens ämnesområden när de valde vad de skulle skriva om men samtliga studenter tycker att det har varit roligt att arbeta med uppsatsen. De flesta studenterna hade manliga handledare. Av dem som blivit klara med sina uppsatser är det endast en som fick sin uppsats opponerad; de andra tycker att det är synd att de inte fick det. Nästan alla studenter tycker att man kan skriva en bra uppsats på en termin men att det är ett stort glapp till uppsatskursen, större än det mellan A- och B-nivån. Studenterna vill ha mer praktiska övningar på samtliga nivåer och om de skulle skriva en uppsats idag skulle de göra på samma sätt.

Konstvetenskapliga institutionen

Den konstvetenskapliga institutionen har en uppsats om tolv poäng på påbyggnadskursen. Hälften av studenterna förväntar sig inte att bli klara med uppsatsen i tid och av dem som blivit klara med sina uppsatser har ingen blivit klar inom utsatt tid. Många studenter har bara läst A- och B-kursen innan de skriver sin uppsats och tycker inte att den metod de haft varit tillräcklig för att klara av C-uppsatsen. Samtliga studenter hade kvinnliga handledare. När studenterna väljer uppsatsämne gör de det efter eget intresse - ändå är de inte helt nöjda med ämnet och tycker dessutom att uppgiften känts hopplös vid något tillfälle. Merparten av studenterna tycker att det var svårt att hitta material till uppsatsen, hade problem med avgränsningen och att komma igång att skriva. Många studenter tycker att uppsatsen motsvarar mer än tolv studiepoäng och bara fyra studenter tror att man kan skriva en bra uppsats på en termin. Om studenterna skulle skriva en uppsats idag skulle de flesta göra någonting annorlunda. Vad de framförallt saknar på uppsatskursen är sista inlämningsdatum för uppsatsens delmoment. Få studenter är nöjda med uppläggningsen av påbyggnadskursen och institutionen får kritik för att vara alltför anonym.

Engelska institutionen

Institutionens studenter går påbyggnadskursen för att kunna studera vidare. Många studenter arbetar vid sidan av påbyggnadskursen och är ofta ensamstående. Uppläggningsen av påbyggnadskursen fungerar bra men de är inte nöjda institutionens metodundervisning. Nästan alla studenter upplever att steget från B- till C-nivå är stort men de är nöjda med stödet från institutionen och handledningen som ofta sköts av kvinnor. Klara studenter är nöjda med sina uppsatser även om uppgiften har känts hopplös någon gång. Studenterna tror inte att åtgärder för att öka genomströmningen på institutionen skulle sänka kvaliteten på uppsatserna.

Franska institutionen

Studenterna från den franska institutionen tror ofta redan innan de påbörjar påbyggnadskursen att de inte kommer att klara av att skriva uppsatsen på en termin. Studenterna har som målsättning att studera vidare efter C-uppsatsen. De väljer uppsatsämne själva men är ändå mindre nöjda med det. De är inte heller nöjda med metodundervisningen och många känner att uppsatsskrivandet är hopplöst ibland. Handledarna är ofta kvinnor och enligt studenterna beror misslyckandet i uppsatsskrivandet ofta på dålig handledning och man önskar att det fanns handledarutbildning på institutionen.

Företagsekonomiska institutionen

Studenterna från den företagsekonomiska institutionen anser att de inte är tillräckligt förberedda inför uppsatskursen. Ofta koncentrerar sig studenterna endast på uppsatsen som de skriver parvis och de arbetar sällan vid sidan av studierna på påbyggnadsnivån. De har inga problem att avgränsa uppsatsämnet eller att hitta material till uppsatsen och de är nöjda med handledningen även om de träffar handledaren endast på seminarier. Alla intervjuade studenter hade en manlig handledare som de ofta hade en bra kontakt med. Samtliga studenter är nöjda med sina färdiga uppsatser och tycker att det är fullt möjligt att skriva en bra uppsats på en termin.

Statsvetenskapliga institutionen

Majoriteten av studenterna vid den statsvetenskapliga institutionen vill gå vidare med sina studier efter att de avslutat påbyggnadskursen. Hälften av studenterna läser något annat vid

sidan av påbyggnadskursen och samtliga studenter hade en dator hemma när de skrev uppsatsen. Alla studenter svarar att de är nöjda med ämnet och att det varit roligt att arbeta med. Statsvetenskapens studenter hade inte svårt att hitta material till uppsatsen men samtliga hade svårt med avgränsning av uppsatsen. Något annat studenterna var eniga om är att det behövs någon form av utbildning för handledarna. I övrigt önskar studenterna fler sista inlämningsdatum för uppsatsen. Samtliga studenter är nöjda med resultatet av uppsatsen.

Socialantropologiska institutionen

Mer än hälften av studenterna vill gå vidare med sina studier och många studenter har förberett sig inför uppsatsarbetet. De flesta har också läst annat än socialantropologi innan de började påbyggnadskursen. Studenterna är nöjda med uppsatsämnet som de också har valt helt själva. En del studenter hade svårt med avgränsningen, men samtliga studenter anser trots allt att det varit roligt att arbeta med uppsatsen. Flera studenter är missnöjda med handledningen på socialantropologiska institutionen; många studenter uppger att handledaren bara hjälpt dem med avgränsning och stavning och hälften av studenterna menar att de hade högre krav på uppsatsen än vad deras handledare hade. I övrigt är studenterna kritiska mot att det inte finns praktiska övningar på institutionen och att det borde finnas fler sista inlämningsdatum. Nästan alla studenter tycker att uppsatsen motsvarar tio poäng och att det går att skriva en bra uppsats på en termin. Hälften av studenterna säger att om institutionen blir mer inriktad på att flertalet ska bli klara i tid kommer något att gå förlorat men påpekar samtidigt att man inte kan hålla på hur länge som helst och att det måste finnas klara direktiv när det gäller hur stor en uppsats på tio poäng ska vara.

Pedagogiska institutionen

Pedagogiska institutionens studenter är i genomsnitt äldre än sina studiekamrater på de övriga undersökta institutionerna och de har i flera fall hunnit skaffa både egen lägenhet och familj. Deras målsättning med studierna är ofta att ta en examen. Studenterna tycker inte att institutionen har förberett dem tillräckligt väl inför påbyggnadskursen men många tycker att deras tidigare kunskaper räcker till för att klara av C-nivån. Ofta väljer studenterna uppsatsämne efter intresse, är nöjda med metoddelen och har inga problem att hitta material till uppsatsen. Handledarna är ofta högutbildade och samarbetet mellan student och handledare fungerar bra. Studenterna är i stort sett nöjda med uppläggningsen av påbyggnadskursen och tror inte att något skulle gå förlorat om institutionen inriktade sig på att få igenom flera studenter på C-nivån.

Kort om klara respektive inte klara studenter

Alla intervjuade studenter uppger att de har lärt sig någonting under uppsatsarbetet. Även de studenter som inte har slutfört uppsatsarbetet säger att de har tagit lärdom av sitt misslyckande. Anmärkningsvärt är att knappt hälften av studenterna som blivit klara med C-uppsatsen lyckades med detta inom utsatt tid och de är också mer nöjda med metodkursen än de studenter som inte blivit klara. Föga förvånande har klara studenter lättare att hitta material till uppsatsen och att komma igång att skriva än de som misslyckades med att genomföra uppsatskursen. Inte klara studenter arbetar oftare heltid än klara studenter men vad gäller extra- och deltidsarbete finns inga skillnader mellan klara och inte klara studenter. Samarbetet med handledaren fungerar bättre för studenter som blivit klara med uppsatsen; de hade ofta samma krav på uppsatsen som handledaren och vågade föra fram sina egna åsikter.

Studenterna som misslyckades med uppsatsen tycker ofta att den hjälp de fått av handledaren inte varit tillräcklig och vet heller inte vilka krav som ställdes. Tre fjärdedelar av de klara studenterna är nöjda med resultatet, och en lika stor andel hade en opponering på uppsatsen och cirka 60 procent var nöjda med den. Förvånansvärt många (75%) av studenterna som blivit klara med uppsatsen skulle göra någonting annorlunda om de skulle skriva en C-uppsats idag. Däremot är det inte överraskande att nästan alla av inte klara studenter skulle göra det. Som skäl till varför de lyckades med sina uppsatser anger klara studenter att de hade disciplin, var envisa och engagerade. Inte klara studenter säger att deras misslyckande bland annat beror på dåliga handledare, för svårt uppsatsämne och personliga förhållanden.

Kort om studenter på institutioner med hög respektive låg genomströmning

Det är vanligt att studenterna på institutioner med hög genomströmning skriver klart sina uppsatser inom utsatt tid (75%) medan det är ovanligare på institutioner med låg genomströmning (19%). Hälften av de studerande på institutioner med låg genomströmning vill med sina studier ta en examen och de har ofta förberett sig genom att välja ett ämne innan påbyggnadskursen. Studenter på dessa institutioner känner ofta att uppsatsarbetet är hopplöst; de har problem med avgränsning, svårt att komma igång att skriva och har oftare sämre personkemi vis-à-vis sina handledare än studenter på institutioner med hög genomströmning. Överlag är studenterna vid dessa institutioner mer missnöjda med den hjälp de fått. Däremot är studenterna på institutioner med låg genomströmning mer nöjda vad gäller opponeringen.

Många studenter på institutioner med låg genomströmning menar att det inte går att skriva en bra uppsats på en termin. Dessa studenter saknar också mer på påbyggnadskursen. De tycker att undervisningen borde omorganiseras och ha bättre och striktare upplägging. Studenterna på institutioner med hög genomströmning vill ofta studera vidare efter påbyggnadskursen. Studenterna väljer inte lika ofta ämne efter eget intresse som studenterna på institutioner med låg genomströmning; däremot är de mer nöjda med sina uppsatsämnen och känner inte lika ofta att uppgiften är hopplös. Det är fler studenter på institutioner med hög genomströmning som anser att uppsatsen motsvarar de poäng den ger, och de är också mer nöjda med resultatet av uppsatsen.

Kort om yngre respektive äldre studenter

Äldre studenter är i allmänhet mer nöjda med påbyggnadskursen än yngre studenter. Ofta har de känt sig väl förberedda, läst tillräckligt med metod, haft lätt att hitta material till uppsatsen och känt att de valt rätt uppsatsämne. Samarbetet med handledaren har i flesta fall fungerat bra och de har vågat framföra sina åsikter till handledaren. Äldre studenter har inte oväntat hunnit skaffa sig både egen lägenhet eller hus och familj och har mer sällan studiestöd. I allmänhet verkar erfarenheten hjälpa till att klara av påbyggnadskursen bättre även om uppsatsen tar lika lång tid som för de yngre studenterna. Skälet till att studenterna inte blir klara med sina uppsatser är enligt många äldre studenter att unga personer inte har tillräcklig erfarenhet av att skriva, och de menar att det behövs mer skrivövningar för att man ska kunna öka genomströmningen.

Kort om kvinnliga respektive manliga studenter

Kvinnorna som deltog i undersökningen hade högre förväntningar inför påbyggnadskursen än männen. De förväntade sig mer stöd och handledning än de fick och trodde också oftare att de skulle klara uppsatskursen i tid fastän de trodde att uppsatskursen skulle vara svår. Det var dock en större andel män som blivit klara inom den utsatta tiden vilket är förvånansvärt eftersom de i större utsträckning arbetar och studerar andra kurser parallellt. Hälften av kvinnorna hade svårt att hitta material till uppsatsen medan endast en tredjedel av männen hade detta problem. Kvinnorna hade också oftare problem med handledningen och saknade fler inlämningsdatum och seminarier. Dålig handledning är också ofta anledningen till varför kvinnorna inte blir klara med sina uppsatser; kvinnorna tror att dålig handledning är den vanligaste orsaken till att studenter i allmänhet inte blir klara med uppsatserna. Män tror snarare att studenterna gör C-uppsatsen till ett livsprojekt och därför inte blir klara, och för att öka genomströmningen föreslår de att institutionerna ska se över uppläggnings av påbyggnadskursen.

Kort om klassificeringen av socialantropologiska institutionen

Den socialantropologiska institutionen har i undersökningen blivit klassad som en institution med hög genomströmning (se ovan sid 7 och 12). Utdraget från Ladoks register visar dock att endast 34 procent av studenterna blivit klara med C-uppsatsen inom den undersökta perioden. Det är möjligt att institutionen har ändrat upplägget av påbyggnadskursen eller vidtagit andra åtgärder för att öka genomströmningen och att studenterna numera blir klara med uppsatserna inom en kortare period. För säkerhets skull har vi dock kontrollerat hur resultaten från den här undersökningen skulle ha sett ut om vi hade klassat den socialantropologiska institutionen som en institution med låg genomströmning, och vi har kommit fram till att skillnaderna mellan institutioner med hög och låg genomströmning inte skulle ha ändrats särskilt mycket.

Resultaten visade tidigare att studenterna från institutioner med hög genomströmning hade förberett sig inför påbyggnadskursen på andra sätt än studenterna från institutioner med låg genomströmning. Om den socialantropologiska institutionen hade varit klassad som en institution med låg genomströmning hade resultatet blivit att studenter på institutioner med hög genomströmning inte förbereder sig särskilt mycket inför påbyggnadskursen.

Studenterna från institutioner med hög och låg genomströmning hade enligt den ursprungliga klassificeringen lika ofta samma krav på uppsatsen som deras handledare, men med socialantropologiska institutionen som en institution med låg genomströmning ändras detta resultat till att studenter från institutioner med hög genomströmning oftare har samma krav på uppsatsen som deras handledare, och till att studenter och handledare har olika krav på uppsatsen på institutioner med låg genomströmning.

Om socialantropologiska institutionen klassas som en institution med låg genomströmning ändras vidare resultatet till att studenterna från institutioner med hög genomströmning inte i lika hög grad tror att någonting skulle gå förlorat om kursen vore mer inriktad på att flera studenter blev klara i tid jämfört med tidigare indelning.

Sammanfattande diskussion

Intervjuerna visar att 42 procent av studenterna har som målsättning med C-uppsatsen att ta examen men att nästan en lika stor andel (39 %) skriver uppsatsen för att kunna studera vidare. En möjlig förklaring till detta är att studenter ser en fortsatt högre utbildning utöver kandidatexamen som en fördel på arbetsmarknaden.

Över en tredjedel av kvinnorna har endast läst A- och B-nivån före påbyggnadskursen – motsvarande siffra för männen är här knappt en femtedel. Fler kvinnor än män tror att de klarar uppsatsen inom utsatt tid, men resultaten visar att fler män än kvinnor klarar påbyggnadskursen i tid. Märkligt nog klarar äldre studenter inte av att genomföra uppsatsarbetet snabbare än yngre studenter trots att de har mer erfarenhet.

Det är vanligt att studenter arbetar vid sidan av studierna. Studiemedlen räcker inte för att finansiera studierna. Att studenterna arbetar parallellt med studierna har ofta framförts som förklaring till varför studenterna inte blir klara med sina uppsatser. Den här studien visar dock att arbetet inte påverkar studieresultaten. En lika stor andel av studenterna som blev klara med C-uppsatsen arbetade deltid som de studenter som inte blev klara med uppsatsen; endast i de fall studenter arbetar heltid förlängs studietiden av naturliga skäl.

En tredjedel av studenterna studerar andra kurser parallellt med uppsatsarbetet, inte för att samla ihop tillräckligt många studiepoäng för att få studiemedel om uppsatsarbetet skulle ta längre tid än väntat, men av intresse för ett ämne. Det finns inga skillnader mellan studenter som blev klara med uppsatsen och studenter som inte blev klara. Parallella studier påverkar inte heller om uppsatsen blir klar i tid eller inte.

Varför blir då inte en stor del av studenterna klara med sina uppsatser? Studenterna själva svarar att de vanligaste orsakerna är brister i handledningen men påpekar också att de får skylla sig själva. De har valt ett alldeles för svårt uppsatsämne, inte varit tillräckligt disciplinerade och inte börjat skriva i tid. Men om misslyckandet i uppsatsarbetet beror på att samarbetet mellan student och handledare slutat att fungera finns ofta inget skyddsnet för studenten. Fem studenter uppger att de haft så allvarliga problem att de inte blivit klara med sina uppsatser och att det inte funnits någon som de kan vända sig till för att få hjälp.

Även om institutionerna har gjort ansträngningar för att öka genomströmningen på påbyggnadskursen vittnar studenterna om att den gamla attityden om att man inte kan bli klar på en termin finns kvar. Detta sänder fel signaler till studenterna som inte förväntar sig att bli färdiga på en termin.

Undersökningen bekräftar vad många redan påpekat i olika sammanhang, men det som är nytt är att uppsatsproblematiken belyses ur ett studentperspektiv. Vi har gjort intervjuer med ett stort antal studenter och har alltså ett gott och omfattande stöd för våra påståenden och slutsatser. Resultaten från huvudundersökningen bekräftar ytterligare de resultat vi erhöll i pilotstudien.

Förslag till åtgärder

Endast 63 procent av studenterna på de undersökta institutionerna har blivit klara med uppsatsen efter fem terminer. Troliga orsaker till att det är så få som blir klara med uppsatsen är att det satsas för lite på individuella möten mellan student och handledare och att studenterna inte är förberedda på vad det innebär att skriva en C-uppsats. Det skulle till exempel vara önskvärt med ett uppsatsseminarium redan på B-nivå där studenterna fick läsa andra C-uppsatser och diskutera eventuella uppsatsämnen. En annan orsak till att studenterna inte blir klara i tid är att institutionerna har för få sista inlämningsdatum och dålig struktur på uppsatskursen. Det behövs tydligare regler för hur uppsatsarbetet ska gå till och genomföras på en termin. Studenternas situation varierar väldigt mycket och de har olika behov av hjälp; detta är något som institutionerna borde ta fasta på. För institutionerna är detta naturligtvis en resursfråga men det ligger ju också i deras intresse att fler studenter blir klara i tid.

Det hävdas ibland att det inte skulle gå att komma tillrätta med problemen på uppsatsnivån utan stora ekonomiska satsningar men de åtgärder vi föreslår är inte särskilt kostnadskrävande.

I den här fördjupade undersökningen har vi kommit fram till följande förslag när det gäller hur man ska kunna öka andelen studenter som blir klara med uppsatsen i tid:

- Tidig kontakt med handledare så att studenten kan komma igång med uppsatsen så snart som möjligt.
- Ett samtal med handledaren om vad studenten har svårt med och behöver extra hjälp med redan i början av terminen.
- Tydliga signaler från institutionen att det går att klara uppsatsen på en termin.
- Handledarutbildning för att handledarna på ett pedagogiskt sätt ska kunna ta itu med eventuella problem och vägleda studenten.
- Information om uppsatsens krav och möjlighet att välja ämne redan på B-nivå för att ge studenten tillfälle att sätta sig in i vad det innebär att skriva uppsats och på så sätt avdramatisera uppsatsen.
- Kontinuerliga träffar med både handledare och andra studenter i liknande situation för att minska känslan av anonymitet hos studenterna.
- Tidsbestämda delmål så att studenten kan strukturera arbetet och bilda sig en uppfattning om arbetets olika moment.
- Uppsatsliknande skrivövningar på lägre nivåer för att öka studenternas förmåga att skriva en vetenskaplig uppsats.

Institutionernas kommentarer

En preliminär version av slutrapporten skickades till berörda institutioner för att de skulle få en möjlighet att kommentera undersökningen i dess helhet men främst de avsnitt som rör den egna institutionen. Endast tre institutioner lämnade in rättelser och kommentarer.

Den konstvetenskapliga institutionens kommentar till undersökningen är mest utförlig, och de menar att de har fått liknande resultat när de intervjuat gamla C-studenter som inte genomfört påbyggnadskursen. Institutionen vill dock påpeka att många studenter inte är mottagliga för att handledaren avråder från ett ämne eller föreslår en klarare avgränsning; studenten måste också vara lyhörd. Institutionen påpekar att den har ett sista inlämningsdatum för uppsatsen och undrar vad studenterna menar när de beskriver institutionen som anonym. En annan aspekt som institutionen tar upp i sin kommentar är resursfrågan. Enligt institutionen har till exempel den arkeologiska institutionen nästan dubbelt så stort anslag per student som den konstvetenskapliga institutionen och kan därmed förbereda studenterna bättre inför uppsatsarbetet.

Företagsekonomiska institutionens kommentar består till stor del av korrigeringar angående fakta om institutionen i den preliminära slutrapporten. Institutionen korrigerar antalet förstagsregistrerade studenter på påbyggnadskursen höstterminen 1996 men uppskattar att genomströmningen är densamma. Vidare menar institutionen att studenterna förbereds inför påbyggnadskursen med en föreläsning och inte ett seminarium.

Socialantropologiska institutionen lämnar endast en kommentar angående genomströmningen på påbyggnadskursen och menar att genomströmningen efter den undersökta perioden ökat anmärkningsvärt.

Bilaga 1. Intervjufrågor

Ålder, kön, status (klar student/inte klar student), institution, ensam/ i grupp, språk (ditt modersmål)

Syfte med uppsatsarbetet

Vad anser du är syftet med att skriva C-uppsats?
Vad har du lärt dig?
Känner du att du har utvecklats av uppgiften under resans gång?

Förväntning inför uppsatsen

Hur trodde du att det skulle vara att skriva en C-uppsats och gå påbyggnadskursen?
Tänkte du skriva C-uppsatsen på heltid/deltid?
Hur lång tid trodde du att C-uppsatsen skulle ta?
Klara studenter: Hur lång tid tog den?
Vad trodde du skulle bli svårast med uppsatsen?

Målsättning/Förberedelser

Vad hade du för målsättning med din uppsats?
(Examen/forskarutbildning/annat)
Hade du förberett dig på något sätt inför påbyggnadskursen?
(Valt ämne, läst litteratur, annat)
Hade institutionen förberett dig på något sätt?
(Vetskap om och tillgång till andra uppsatser)
Har du skrivit en C-uppsats tidigare?
B-uppsats?
Hur mycket metod har du läst?
Tillräckligt?
Hur många studiepoäng hade du före påbyggnadskursen?

Personlig situation

Hur och var bodde du under påbyggnadskursen?
(Familjeförhållanden, barn, sjukdom)
Arbetade du under tiden?
(Hur mycket? Varför? Ekonomisk situation?)
Fick du studiestöd?
(Problem med CSN?)
Läste du andra kurser parallellt?
(Varför? Taktik med poäng? Andra skäl?)
Hade du tillgång till dator när du skrev uppsatsen?
(Var? hemma/universitetet)

Under uppsatsens gång

Hur gick ditt ämnesval till?
Efter intresse eller handledare?
Är du nöjd med ditt ämne?
Har det varit roligt att arbeta med det?
Har uppgiften känts hopplös?
Var det svårt att hitta material?
(Litteratur, data, bibliotek –hjälpste personalen till o s v?)
Var det svårt att avgränsa ämnet?
Var det svårt att komma igång att skriva?
(Vetenskaplig text)
Hade ni seminarier under uppsatsens gång?
(Hur ofta, hur många, fick ni läsa varandras, möjlighet att påverka träffar, kritik -konstruktiv?)

För dem som skrev i grupp

Hur fungerade det att skriva i grupp?
Gick det för fort/långsamt?
Varför skrev ni i grupp?
Var det obligatoriskt?
Hur bildades gruppen?
(Sammansättningen?)
Arbetade alla lika mycket i gruppen?
Fick alla samma betyg?

För dem som skrev på annat språk än sitt modersmål

Varför skrev du på det språket?
Var det obligatoriskt?
Hur fungerade det att skriva på detta språk?

Handledningen

Vad är en bra handledare?
Hur var din handledare?
(Personkemi, kön)
Vågade du stå på dig inför din handledare?
Hade du hellre velat ha en manlig/kvinnlig handledare?
(Varför?)
Vad hade han/hon för utbildning?
Hade du och din handledare samma kravnivå för uppsatsen?
Vad fick du hjälp med?
(Material/data, avgränsning, annat)
Fick du tillräckligt med hjälp?
Hur ofta/många gånger träffade du din handledare?
Fick du hjälp av någon annan från institutionen?

Hur fort fick du feedback från din handledare?
Behövs någon form av handledarutbildning och i så fall vad?

Efter uppsatsen

Klara studenter:

Är du nöjd med resultatet av din uppsats?

(Betyget, behandlingen)

Hur upplevde du att opponeringen var?

Tycker du att uppsatsen motsvarar 10 poäng?

Kan man skriva en bra uppsats på en termin?

Tycker du att dina kunskaper från A- och B-nivån var tillräckliga för att klara av C-nivån?

Är skillnaderna i svårighetsgrad mellan A-, B- och C-nivå lika stor?

Saknades någonting på påbyggnadskursen?

Tycker du att det borde finnas fler sista inlämningsdatum?

Tycker du att det borde vara fler uppsattsseminarier?

Skulle du vilja ändra på någonting vad gäller påbyggnadskursen?

(A- och B-nivån?)

Om du skulle skriva en uppsats idag, skulle du göra något annorlunda?

Vad tror du är den största anledningen till att så få blir klara i tid?

Varför gick det bra för dig?

(Inte klara studenter: Eller dåligt?)

Vad för slags åtgärder tror du skulle göra att fler blir klara i tid?

(Inte klara studenter: För att du skulle ha blivit klar?)

Tror du att om kursen vore mer inriktad på att flertalet ska bli klara i tid så skulle något annat gå förlorat, och i så fall vad?

Är det något annat du vill ta upp kring uppsatskursen?

Tidigare utgivna rapporter i denna serie:

- 1974:1 S Wahlén. Språkfärdighetstermin i engelska. Del I. Engelska institutionen
- 1974:1 I Carlson - S Hargevik - D Jones - M Knight. Språkfärdighetstermin i engelska. Del II. Lärarerefareheter. Engelska institutionen
- 1974:1 S Wahlén. Språkfärdighetstermin i engelska. Del III. Andra terminens utbildning. Engelska institutionen
- 1974:1 M Knight. Språkfärdighetstermin i engelska. Del IV. Uttals- och talkurs. Engelska institutionen
- 1974:2 Pågående utvecklingsprojekt vid Stockholms universitet 1974/75
- 1974:3 D T Richard. Postgraduate Education in Geology. Geologiska institutionen
- 1974:4 I Åkerlund. Muntlig språkfärdighet i franska AB1, första terminen. Institutionen för romanska språk
- 1975:1 M Jaarma. Grupparbete i teoriundervisningen i biokemi. Avdelningen för biokemi
- 1975:2 A Hjort. Pedagogisk försöksverksamhet med arbetsgrupper. Socialantropologiska institutionen
- 1975:3 Pågående institutionsprojekt vid Stockholms universitet 1975/76
- 1975:4 M Bergström - N Bickham. Deltagarstyrd projektorienterad undervisning. Pedagogiska institutionen
- 1975:5 B. Söderberg. Arbets- och examinationsformer. Institutionsgruppen för svenska
- 1975:6 B Rönnbäck. Tillämpning av Kellerplanen på en kurs inom psykologutbildningen. Utbildningsavdelningen
- 1975:7 L Brandell. Kvällsstudier. I. Vid kursens början. Utbildningsavdelningen
- 1975:8 B Rönnbäck. A Personalized System of Instruction - PSI - eller Kellerplanen. Litteraturgenomgång och teoretisk analys. Utbildningsavdelningen
- 1975:9 U Boëthius - B. Söderberg. Problemorienterade studier i svenska.
- 1976:1 E. Ems - Å Sohlman. Pu-arbete vid en universitetsinstitution. En uppföljningsstudie. Nationalekonomiska institutionen
- 1976:2 K Gylling - B Wadell. Vad är det vi håller på med? Försök med gruppundervisning. Företagsekonomiska institutionen
- 1976:3 S Köpniwsky - G Edsbäcker. Matrisen. Ett förslag till ny utbildningsstruktur för företagsekonomiska institutionen.
- 1976:4 Förteckning över pågående projekt läsåret 1976/77
- 1977:1 M Knight. Final Report on Four Laboratory Programmes "Tell the Story". Engelska institutionen
- 1977:2 U Boëthius. Ett försök med probleorienterade studier i svenska. Litteraturvetenskapliga institutionen
- 1977:3 I Åkerlund. Muntlig språkbehandling i franska. Institutionen för romanska språk
- 1977:4 J L Serrano. Kontrastiva övningar i spansk morfosyntax. Institutionen för romanska språk
- 1977:5 Förteckning över pågående och avslutade projekt läsåren 1976/77 och 1977/78. Stockholms universitet
- 1977:6 B Rönnbäck. Tre studiedagar kring pedagogiska frågor i samband med läromedelsutveckling.

- 1977:7 A Söderholm. Lärarfortbildningskurs i matematik. Matematiska institutionen
- 1977:8 H Strand. Färdighetsträning på universitetsnivå: Ett försök med ny uppläggning av undervisningen i skriftlig framställning inom svenskläroverutbildningen.. Institutionen för nordiska språk
- 1978:1 B Hellemark - O Rosén. Projektorienterad, fackspråksinriktad undervisning i svenska för utländska studenter. Institutet för engelsktalande studenter
- 1978:2 B Bergquist - P Marino-Hultman. Utveckling av bildtränande undervisningsmoment. Institutionen för antikens kultur och samhällsliv
- 1978:3 Lidman - B Ryberg - B Sagnert. Försök med låntagarundervisning. Stockholms universitetsbibliotek
- 1978:4 G Björkman - C Hultén - Mats Lundeberg - K Sundling - A Öquist. Att genomföra och avrapportera projektarbetsuppgifter på delkurs Pk:1. Institutionen för administrativ databehandling
- 1978:5 M Jaarma. Ny metod för teoriundervisning på grundkurser i biokemi. Institutionen för biokemi
- 1978:6 M Ohné - K Winblad. Projektarbeten på biologlinjen. Biologiska övningslaboratoriet
- 1978:7 H Edvardsson - K Ehnmark - T Johansson - E Ljungqvist - I Pusztai. Universitetskurser i dramatik. Institutionen för teater- och filmvetenskap
- 1978:8 Förteckning över påbörjade projekt läsåret 1978/79
- 1978:9 M Fritz. Elevaktiverande laborationer inom genetikavsnittet på grundkurser, Biologi II, 40 p, under läsåret 77/78. Biologiska övningslaboratoriet, genetikenheten
- 1978:10 A Bladh. Pedagogiskt försöks- och utvecklingsarbete inom den samhällsvetenskapliga linjenämndens ansvarsområde
- 1978:11 H Michélsen.Handledningssituationen i forskarutbildningen. Delrapport. Enheten för pedagogiskt utvecklingsarbete
- 1979:1 J Boman - A Söderholm. Mål och examination i matematikundervisningen. Matematiska institutionen
- 1979:2 J Boman. Tentamen på bevis. Matematiska institutionen
- 1979:3 P Seipel. Databanker i juristutbildningen. Juridiska institutionen
- 1979:4 Förteckning över pågående och avslutade projekt läsåret 1979/80.
- 1979:5 J Heizlar. Projekt för utveckling av specialanpassade undervisningsformer för utländska studenter. Nationalekonomiska institutionen
- 1979:6 M Kleberg - P-Ö Klang. Före och efter informationstekniken. En uppföljning av dem som läst grundkursen i Informationsteknik vid Stockholms universitet, deras yrkessituation och inställning till utbildningen. Institutionen Journalisthögskolan
- 1979:7 L Granath - B Lundén - A Norström - A Yrgård. Utveckling av nya arbetsformer och läromedel för 5-poängskurs i fjärranalys för geovetare. Naturgeografiska institutionen
- 1980:1 V Petti. Language Proficiency Tests after the First Term of English. Engelska institutionen
- 1981:1 T Gerger - U Nordin. Rekrytering och genomströmning. Två problemområden vid den Kulturgeografiska institutionen, Stockholms universitet
- 1981:2 J Heizlar - P Lundström. Kvällsundervisningens pedagogik. Samhällsvetenskapliga linjenämnden.

- 1981:3 Samhällsvetenskapliga och historisk-filosofiska linjenämnderna, Stockholms universitet. Former för utvärdering av utbildningen.
- 1982:1 G Hansson - G Skoog. Fältkurs i ekologi - en undervisningsmodell. Biologiska övningslaboratoriet
- 1982:2 L-J Norrby. Kemiämnenas pedagogik: Kunskaper och begreppsbildning vid kemistudiernas början. Kemiska övningslaboratoriet
- 1982:3 B Willén. Distansundervisning - definition och några organisatoriska modeller.
- 1982:4 M Ohné. Externa examensarbeten på biologlinjen. Mikrobiologienheten, Biologiska övningslaboratoriet
- 1982:5 B Wadell. Rapport över en studieresa till Graduate School of Business Administration (GBA) vid New York University, New York, USA. Företagsekonomiska institutionen
- 1982:6 B Willén. Distanseleven. Ett arbetsmaterial från utvecklingen av distanskurser vid Stockholms universitet 1982.
- 1982:7 A Christansson, U Holmgren, U Klingemann. Distansundervisning vid tyska institutionen - en utvärdering.
- 1982:8 Å Walldius - T Weisberg. Video i forskningsinformation. Sju frågor till forskare, filmare och studieorganisatörer.
- 1983:1 I Wistedt, B Qvarsell. Att diskutera i grupp. Studenter på pedagogiska institutionen bearbetar Piagets teori.
- 1984:1 Former för utvärdering av utbildningen. Tillämpningen på institutionsnivå. Projektarbete inom samhällsvetenskapliga och historisk-filosofiska linjenämnderna.
- 1984:2 I Bartning - S Schlyter. Språkfärdighet genom projektarbete. En rapport från det språkpedagogiska utvecklingsprogrammet 1983/84.
- 1984:3 Y Myrman - C Lindgren. Casemetoden. En reserapport från USA. Förvaltningshögskolan
- 1985:1 U Holmgren - M Bessman. Distansstudier i storstad.
- 1985:2 A-M Köll - C Linde - D Lavery - L Widman. Internationella parallell klasser. Försöksverksamhet vid tre institutioner.
- 1985:3 J Nystedt. Användning av mikrodator för diagnostiska prov, självtester och individuella övningar. Språkpedagogiska utvecklingsprogrammet 1983/84
- 1986:1 R McAllister. Tekniska hjälpmedel i uttalsundervisningen. En delrapport. Språkpedagogiska utvecklingsprogrammet 1983/84
- 1986:2 M Bessman. Förberedelse för högskolan? Ett dokument från 70-talets vuxenutbildningssatsning.
- 1986:3 A Stedje. Forskningsanknytning i grundutbildningen. Försök med projektanknuten och yrkesinriktad C-undervisning. Tyska institutionen
- 1986:4 A Stedje: Forschungsorientierte und Berufsbezogene Seminararbeit. Tyska institutionen
- 1986:5 I Bartning - S Schlyter. Oral Proficiency Tests in French. Discussions concerning an educational development project. Språkpedagogiska utvecklingsprogrammet 1983/84
- 1987:1 Biologiska övningslaboratoriet. Ekologiundervisning i närmiljö.
- 1987:2 Biologiska övningslaboratoriet. Exkursionsguide för ekologer för demonstration av mellansvenska förhållanden.

- 1987:3 S Bergström - T Stockfelt. En ambitiös institution. Erfarenheter och slutsatser från ett pedagogiskt utvecklingsprojekt vid Företagsekonomiska institutionen.
- 1987:4 R Marschall - N-O Pettersson. Preparandutbildning i Ungern. Rapport från en studieresa till Budapest, okt 1986. Institute for English-Speaking Students
- 1988:1 G Magnusson - S Wahlén (red). Teaching Translation. Papers Read at a Symposium at Stockholm University.

Rapporterna från 1974 - 1988 finns endast som referensexemplar, hos oss och vid andra enheter för pedagogisk utveckling, vid universitetens och lärarhögskolornas bibliotek samt vid Statens Psykologisk-Pedagogiska Bibliotek i Stockholm.

- 1989:1 J Heizlar. Ekonomlinjen vid Stockholms universitet. Uppföljning och utvärdering av ekonomlinjen: studie av de antagna ht 1984. Samhällsvetenskapliga linjenämnden
- 1990:1 Komparativa pedagogiska miljöer. Reseberättelser från några lärares besök vid systerinstitutioner i Europa.
- 1990:2 M Bessman - B Talerud (red). Att undervisa på vetenskaplig grund. En sammanställning från kursen i universitetspedagogik 1989/90.
- 1990:3 I Bartning. Förnyelse och kvalitet i språkutbildningen vid Stockholms universitet inför 1990-talet.
- 1990:4 A. I Johnsson. Kritiföring och kritiskt tänkande. Utvärdering av kursen i universitetspedagogik 1989/90
- 1990:5 S. Hiltunen. Kan man ändra studievanor? Utvärdering av ett inlärningsprogram för effektivare studie- och arbetsvanor.
- 1991:1 M Bessman - B Talerud (red). Universitetslärare lär. Reflektioner över undervisningen. En sammanställning från kursen i universitetspedagogik 1990/91.
- 1991:2 G Petersson. Kön fördelning och genomströmning. Utvärdering av grundutbildningen inom några samhällsvetenskapliga ämnen.
- 1991:3 E Biedermann - G Magnusson. Internationalisering vid en språkinstitution - Modell "Branuschweig".
- 1991:4 T R Gerhholm - M Håkansson - BG Pettersson. Utveckling och utvärdering av grundutbildningen i fysik.
- 1992:1 Pedagogiska Resor. Några lärares besök vid systerinstitutioner i Europa, USA och Canada. Rapport 2 - Läsåret 1990/91.
- 1992:2 M Bessman - B Talerud (red). Högre lärande? En sammanställning från kursen i universitetspedagogik 1991/92.
- 1993:1 B Rönnbäck. Lärarfortbildning och utbildning om studievanor vid några universitet i USA.
- 1993:2 I Municio. Erfarenheter av alternativ examination med lärarkandidater.
- 1993:3 M Bessman - B Talerud (red). Från undervisning till lärande - perspektivskifte i den pedagogiska kompetensen. En sammanställning från kursen i universitetspedagogik 1992/93.
- 1993:4 B Rosengren. När- och distansutbildning med dubbelriktad ljud- och bildkommunikation - en fallstudie inom data- och systemvetenskap.
- 1993:5 M Bessman, Y Myrman, S Wahlén. Teaching with cases - Rapport från en workshop.

- 1994:1 K Boréus. Rollspel i undervisningen. Erfarenheter från försök med rollspel i undervisningen i politisk teori, grundkurs i statsvetenskap.
- 1994:2 M Ohné. Att växa in i lärarrollen. En pedagogisk och ämnesmetodisk kurs för doktorander i mikrobiologi läsåret 92/93.
- 1994:3 Brit Rönnbäck. Using cases to prompt reflective practice about teaching and Learning. Rapport från en workshop.
- 1994:4 M Bessman - B Talerud (red). "Aldrig ville jag bli lärare" - om inskolning av nya universitetslärare. Sammanställning från kursen i universitetspedagogik 1993/94.
- 1994:5 B Rönnbäck (red). Erfarenheter av införande av skriftliga uppgifter i grundutbildningen i socialantropologi.
- 1994:6 B Rönnbäck (red). Vad gör vi för att förbättra kvaliteten på utbildningen? Dokumentation från campuskonferens om kvalitetsarbete vid Stockholms universitet 15 november 1994.
- 1994:7 B Rönnbäck. Första årets upplevelser. Rapport från konferenser om The First Year Experience och studiedag om mottagande av studenter.
- 1994:8 B Rönnbäck. Hur får jag mig själv att skriva vetenskapliga artiklar? Uppläggning och utvärdering av kurs för doktorander i socialt arbete.
- 1995:1 U Ekvall - J-A Chrystal. Leder högskolestudier till kritiska och kunniga studenter?
- 1995:2 U Ekvall - J-A Chrystal. Kognitivt lärlingskap i högskoleundervisning. Del 1. Teoretisk bakgrund och undervisningsmodeller.
- 1995:3 J-A Chrystal - U Ekvall. Kognitivt lärlingskap i högskoleundervisning. Del 2. Ett försök att omsätta två modeller i undervisning vid Institutionen för nordiska språk.
- 1995:4 S Hiltunen. Hur tar vi emot studenterna första året? Dokumentation från campuskonferens om mottagande av studenter vid Stockholms universitet 6 april 1995.
- 1995:5 B Rönnbäck. Studiebesök på 10 universitet. Rapport från en resa till Nya Zeeland, Australien och USA våren 1995.
- 1995:6 K W Shands. Doppler Effects: Female Frequencies in Higher Education
- 1995:7 Myrman, Yngve (red): Case Writing. Sjutton cases från en workshop med Jim Erskine. Nationellt centrum för casemetodik.
- 1995:8 Brit Rönnbäck (red) Konsten att skriva. Dokumentation från campuskonferens om kvalitetsarbete vid Stockholms universitet 11 oktober 1995
- 1996:1 Mona Bessman (red) "Nya pedagogiska grepp". Projekt från universitetspedagogiska kursens fortsättning 1994/95.
- 1996:2 Maria Tullgren. Kvalitet i undervisningen - skrivandets roll.
- 1996:3 Mats Forsgren. Rapport över utvärdering av momentet uppsatsskrivning (60-80p-nivåerna) i franska vid institutionen för franska och italienska, Stockholms universitet.
- 1996:4 Seija Hiltunen. Hur tar vi emot studenterna första året? Andra kvalitetskonferensen om mottagande av studenter, 13 mars 1996.
- 1996:5 Thomas Backlund. Pedagogiskt mentorskap - Några exempel.
- 1996:6 Max Scheja. Och ett år gick - En utvärdering av det första året på projektlinjen i matematik, fysik och matematisk statistik.
- 1996:7 Veronica Flodin & Mariann Samuelson. Grundkurs i biologi med PBL som undervisningsmetod.

- 1996:8 Margareta Östman. Rapport över utvärdering av grundkursen i tyska (1-20 poäng) vid Institutionen för tyska och nederländska vid Stockholms universitet vårterminen 1996.
- 1997:1 Gabriella Sebardt (red) CK@SU.SE - erfarenhetsutbyte om informationsteknik i utbildningen. Rapport från campuskonferens 16 oktober 1996.
- 1997:2 Agnes Börjeson & Petra Meyer. Utbildningskultur och kön. En rapport från studenternas vardag.
- 1997:3 Göran Sidebäck. "Jag gillar inte matte!" Utvärdering av metodundervisning i sociologi, våren 1996 - våren 1997.
- 1997:4 Carin Sjöström (red) Kvalitet genom decentralisering - universitetet i centrum. Dokumentation från campuskonferens 16 april 1997.
- 1997:5 Mona Bessman (red) "Nya pedagogiska grepp II". Projekt från universitetspedagogiska kursens fortsättning 1996/97.
- 1997:6 Jenny Andersson & Charlotte Sommarin. Studentinflytande - klyscha eller realitet? En rapport om studentmedverkan.
- 1997:7 Brit Rönnbäck. Vilka effekter har en kurs i universitetspedagogik? Utvärdering av Stockholms universitets kurs i universitetspedagogik för lärare 1994-96 i ett organisatoriskt perspektiv.
- 1997:7 S Brit Rönnbäck. Supplement till rapport 1997:7. Bilagor till undersökningen.
- 1997:8 Brit Rönnbäck. Nya vägar för pedagogiskt utvecklingsarbete genom systemperspektiv.
- 1998:1 David Herron. Experiments in laboratory teaching - personal experiences of alternative approaches to laboratory teaching in biology.
- 1998:2 Rudi Bjerregaard. Klara sina universitetsstudier? En fråga om arbetsvanor. En rapport om studie- och arbetsvanekursen vid Stockholms universitet hösten 1997.
- 1998:3 Anna-Karin Magnusson. Förväntningar som inte infrias! - Om studenters erfarenheter av universitetsstudier.
- 1998:4 Gabriella Sebardt (red). Hur förbättrar vi forskarutbildningen? Dokumentation från Stockholms universitets campuskonferens onsdagen den 25 mars 1998.
- 1998:5 Stockholms universitets studentkår. Uppsatsarbetet - en pilotstudie om målet, vägen, mödan.
- 1999:1 Kersti Bergman (red). Det här har vigjort ... och inte gjort. Kvalitetsarbetet vid Stockholms universitet.
- 1999:2 Charlotta Karlsson (red). Aktiva studenter ger ett levande universitet! Dokumentation från Stockholms universitets campuskonferens onsdagen den 24 mars 1999.
- 1999:3 Stockholms universitets studentkår. Läskiga uppsatser - studentperspektiv på målet, vägen och mödan.

**Rapporterna fr o m 1989 kan beställas från enheten för pedagogisk utveckling,
Stockholms universitet, 106 91 Stockholm,
tel 08/16 2043, 16 2045, 16 2046, 16 2047, fax 08 - 612 12 88**

ISSN0349-0955